

**PARLEMENT BRUXELLOIS
BRUSSELS PARLEMENT**

**Integraal verslag
van de interpellaties
en de vragen**

**Commissie voor de Gezondheid
en Bijstand aan Personen**

**VERGADERING VAN
DONDERDAG 24 SEPTEMBER 2026**

ZITTING 2026-2027

**Compte rendu intégral
des interpellations
et des questions**

**Commission de la Santé
et de l'Aide aux personnes**

**RÉUNION DU
JEUDI 24 SEPTEMBRE 2026**

SESSION 2026-2027

Afkortingen en letterwoorden

bbp - bruto binnenlands product

BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry

Cocof - Franse Gemeenschapscommissie

DBDMH - Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp

FOD - Federale Overheidsdienst

Forem - Waals tewerkstellingsagentschap

GGC - Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

KMO - kleine en middelgrote ondernemingen

MIVB - Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel

ngo - niet-gouvernementele organisatie

NMBS - Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

OCMW - Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn

Riziv - Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

RVA - Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

VDAB - Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

VGC - Vlaamse Gemeenschapscommissie

VUB - Vrije Universiteit Brussel

Sigles et abréviations

PIB - produit intérieur brut

BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry

Cocof - Commission communautaire française

Siamu - Service d'incendie et d'aide médicale urgente

SPF - service public fédéral

Forem - Office wallon de la formation professionnelle et de l'emploi

Cocom - Commission communautaire commune

PME - petites et moyennes entreprises

STIB - Société de transport intercommunal bruxellois

ONG - organisation non gouvernementale

SNCB - Société nationale des chemins de fer belges

CPAS - centre public d'action sociale

Inami - Institut national d'assurance maladie-invalidité

ONEM - Office national de l'emploi

VDAB - Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle

VGC - Commission communautaire flamande

ULB - Université libre de Bruxelles

Het **integraal verslag** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de directie Verslaggeving. De vertaling is een samenvatting.

Publicatie uitgegeven door het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement
Directie Verslaggeving
Tel. 02 549 68 00
E-mail criv@parlement.brussels

De verslagen kunnen geraadpleegd worden op
www.parlement.brussels

Le **compte rendu intégral** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité de la direction des comptes rendus. La traduction est un résumé.

Publication éditée par le
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Direction des comptes rendus
Tél. : 02 549 68 00
E-mail : criv@parlement.brussels

Les comptes rendus peuvent être consultés à l'adresse
www.parlement.brussels

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Najima El Arbaoui	5
aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,	
betreffende de staat van de Brusselse ziekenhuisinfrastructuur en de uitdagingen rond modernisering.	
Bespreking – Sprekers:	
Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar)	
De heer Ibrahim Dönmez (PS)	
Mevrouw Kristela Bytyçi (MR)	
Mevrouw Emel Köse (Les Engagés)	
Mevrouw Celia Groothedde (Groen)	
De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College	
Vraag om uitleg van de heer Jan Busselen	12
aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,	
betreffende de aanhoudende daklozen crisis in het Brussels Gewest.	
Toegevoegde vraag om uitleg van mevrouw Stéphanie Lange	12
betreffende de overschakeling van het Vrieskouplan naar een structureel beleid en de verlenging van de noodopvangplaatsen in Brussel.	
Toegevoegde vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten	12

SOMMAIRE

Demande d'explications de Mme Najima El Arbaoui	5
à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,	
concernant l'état des infrastructures hospitalières bruxelloises et les défis liés à la modernisation.	
Discussion – Orateurs :	
Mme Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar)	
M. Ibrahim Dönmez (PS)	
Mme Kristela Bytyçi (MR)	
Mme Emel Köse (Les Engagés)	
Mme Celia Groothedde (Groen)	
M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni	
Demande d'explications de M. Jan Busselen	12
à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,	
concernant la crise persistante du sans-abrisme en Région bruxelloise.	
Demande d'explications jointe de Mme Stéphanie Lange	12
concernant la transition du plan grand froid vers une politique structurelle et la prolongation des places d'urgence à Bruxelles.	
Demande d'explications jointe de M. Gilles Verstraeten	12

betreffende de recent aangekondigde
structurele maatregelen in het daklozenbeleid.

Gezamenlijke bespreking – Sprekers:

De heer Jan Busselen (PVDA)

Mevrouw Stéphanie Lange (Les Engagés)

De heer Gilles Verstraeten (N-VA)

Mevrouw Cécile Jodogne (DéFI)

De heer Benjamin Dalle (cd&v)

Mevrouw Kristela Bytyçi (MR)

De heer Mohamed Ouriaghli (PS)

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels)

Mevrouw Celia Groothedde (Groen)

De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd
College

De heer Sven Gatz (Anders.)

concernant les mesures structurelles
récemment annoncées dans le cadre de la
politique de sans-abrisme.

Discussion conjointe – Orateurs :

M. Jan Busselen (PVDA)

Mme Stéphanie Lange (Les Engagés)

M. Gilles Verstraeten (N-VA)

Mme Cécile Jodogne (DéFI)

M. Benjamin Dalle (cd&v)

Mme Kristela Bytyçi (MR)

M. Mohamed Ouriaghli (PS)

M. Ilyas Mouani (Vooruit.brussels)

Mme Celia Groothedde (Groen)

M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni

M. Sven Gatz (Anders.)

1103 Voorzitterschap: mevrouw Celia Groothedde, voorzitter.

1105 **VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW NAJIMA EL ARBAOUI**

1105 **aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,**

1105 **betreffende de staat van de Brusselse ziekenhuisinfrastructuur en de uitdagingen rond modernisering.**

1107 **Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar).**- Ziekenhuizen vervullen een essentiële rol in de gezondheidszorg, niet alleen voor de Brusselse bevolking, maar ook voor talloze patiënten uit andere delen van het land. Tegelijk dateren meerdere ziekenhuisgebouwen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uit de jaren zestig en zeventig, waardoor een deel van de infrastructuur aan modernisering en aanpassing aan hedendaagse normen toe is.

Hoewel Brussel een relatief hoge concentratie aan ziekenhuisvoorzieningen kent, betekent dat niet noodzakelijk dat alle gebouwen volledig beantwoorden aan de huidige behoeften van patiënten en zorgverleners. In meerdere gevallen is de infrastructuur verouderd of zijn belangrijke investeringen nodig om de toegankelijkheid, de energieprestaties, het comfort en de veiligheid aan de hedendaagse normen te laten beantwoorden.

Daarnaast staan ziekenhuizen onder druk door de demografische evolutie en de daarmee gepaard gaande zorgbehoeften. Factoren zoals de vergrijzing en de toenemende vraag naar bepaalde vormen van zorg verhogen de druk op diensten zoals spoedgevallen.

Beschikt het Verenigd College over een globale analyse of visie met betrekking tot de staat van de ziekenhuisinfrastructuur in Brussel? In welke mate werkt de GGC samen met de federale overheid en gemeenschapsinstanties om de modernisering van de ziekenhuisinfrastructuur te ondersteunen en te faciliteren? Hoe houdt het Verenigd College in zijn beleidsplanning inzake gezondheid en welzijn rekening met de evolutie van de zorgbehoeften, onder meer in verband met de vergrijzing?

Zijn er initiatieven om de coördinatie en de organisatie van zorgvoorzieningen en patiëntenstromen tussen ziekenhuizen te verbeteren? Is er een recent overzicht van of onderzoek naar de behoeften inzake ziekenhuiscapaciteit en -infrastructuur in Brussel? Bent u bereid de belangrijkste conclusies met het parlement te delen?

Mijn vragen zijn ingegeven door meerdere ziekenhuisbezoeken, waar ik telkens over het infrastructuurprobleem word aangesproken.

1111 **De heer Ibrahim Dönmez (PS) (in het Frans).**- De voorgestelde hervorming van het ziekenhuislandschap houdt ingrijpende

Présidence : Mme Celia Groothedde, présidente.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME NAJIMA EL ARBAOUI

à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,

concernant l'état des infrastructures hospitalières bruxelloises et les défis liés à la modernisation.

Mme Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar) (en néerlandais).- *Les hôpitaux jouent un rôle essentiel pour les Bruxellois, mais aussi pour les nombreux patients venant des autres Régions. Cependant, la plupart des bâtiments datent des années 1960 et 1970.*

Malgré la forte concentration des infrastructures hospitalières à Bruxelles, elles ne répondent plus aux besoins et aux normes actuels et nécessitent des travaux de modernisation, aussi pour faire face à l'évolution démographique.

Le Collège réuni dispose-t-il d'une analyse globale de l'état des infrastructures hospitalières bruxelloises ? Existe-t-il une collaboration entre la Cocom, l'État fédéral et les Communautés en vue d'une modernisation ? Comment l'évolution démographique est-elle intégrée dans la politique menée en matière de santé et de bien-être ?

Existe-t-il des initiatives pour améliorer la coordination des flux de patients entre les hôpitaux ? Les besoins en capacité et en infrastructure ont-ils récemment fait l'objet d'une étude, dont vous pourriez partager les conclusions ?

M. Ibrahim Dönmez (PS).- La réforme du paysage hospitalier présentée par la conférence interministérielle de la Santé

wijzigingen in, ook voor Brussel. Het gewest heeft een toegankelijk, samenhangend ziekenhuisnetwerk nodig dat brede zorg biedt. Het behoud van de Paul Brien-site in Schaarbeek past daarin.

De hervorming verduidelijkt de opdrachten van regionale algemene ziekenhuizen, lokale medische centra en ziekenhuizen voor intermediaire zorg, waardoor die beter op de behoeften van de patiënten aansluiten.

Voorts houdt de hervorming een ingrijpende transitie in voor sommige ziekenhuizen.

Krijgen de betrokken ziekenhuizen begeleiding?

Hoe garandeert u dat de hervorming het zorgaanbod in bepaalde wijken niet aantast?

Via welke coördinatie met de federale overheid voorkomt u dat de al zwaar belaste spoeddiensten nog meer werk krijgen?

publique apporte des changements importants qui concernent directement notre Région. Celle-ci a besoin d'un réseau hospitalier accessible, cohérent et capable de répondre à des besoins de santé très divers. Le maintien du site Paul Brien à Schaarbeek s'inscrit dans cette optique, dans la mesure où il permet de garantir une offre de soins complète et la présence d'un service d'urgences dans le nord-est de Bruxelles.

La réforme clarifie aussi les missions des hôpitaux généraux régionaux, des centres hospitaliers de jour et des hôpitaux de soins intermédiaires. Cette structuration vise à améliorer l'organisation des urgences, renforcer la validation et développer les soins de jour. Elle répond ainsi à l'évolution des besoins des patients.

La réforme implique par ailleurs une transition significative pour certains sites bruxellois. Cette transition devra être planifiée avec attention si l'on veut éviter toute perte d'accessibilité ou la surcharge des établissements voisins.

La réforme apporte des avancées importantes pour Bruxelles et fixe un cadre clair pour l'évolution de notre réseau hospitalier. Nous aimerions avoir quelques précisions concernant la façon dont elle sera mise en œuvre dans notre Région.

Un accompagnement des hôpitaux bruxellois est-il prévu dans le cadre de leur reconversion, en particulier pour ceux qui seront appelés à évoluer vers des activités de jour ou de soins intermédiaires ?

Comment peut-on garantir que la réorganisation ne nuira pas à la couverture de certaines zones, comme les quartiers où les besoins sont les plus importants ?

Quelle coordination prévoyez-vous de mettre en place avec les entités fédérées pour que les services d'urgence bruxellois, déjà sous pression, ne soient davantage fragilisés par les changements de statut de certains sites ?

Mme Kristela Bytyçi (MR).- Les besoins en soins ne cessent d'augmenter à Bruxelles. Les infrastructures hospitalières doivent répondre à plusieurs défis, tels que la modernisation des bâtiments, la lutte contre les émissions de gaz à effet de serre, l'accueil du nombre croissant de patients ou encore l'entretien coûteux des infrastructures.

Certains hôpitaux cherchent également à construire de nouveaux bâtiments pour mieux accueillir des publics fragilisés. Le parcours physique d'un patient est en effet une dimension importante dont il faut tenir compte dans la modernisation des hôpitaux. Lors de notre visite au 320 rue Haute, les responsables nous ont par exemple expliqué qu'ils souhaitaient éviter qu'une victime de violences sexuelles ne doive refaire, dans leurs locaux, le même trajet que lors de sa première venue. L'objectif étant de ne pas lui faire revivre des traumatismes.

La future réforme des hôpitaux doit également élaborer de nouveaux parcours physiques pour les patients, en réfléchissant

Hoe stimuleert u de ziekenhuizen om voor kwetsbare groepen het beste traject voor te stellen?

Zijn er aanbevelingen om van bij het ontwerp of de renovatie van de gebouwen aangepaste trajecten per type patiënt of zorg uit te werken?

Welke ingrepen moeten voorrang krijgen bij de modernisering van de ziekenhuizen?

à un nouveau système de triage de ceux-ci avant l'admission aux urgences, ainsi qu'à de nouvelles catégories d'hôpitaux pour mieux les orienter selon leurs besoins.

Dans ce contexte, disposez-vous d'informations concernant l'avenir des infrastructures hospitalières bruxelloises au regard des enjeux cités ?

Avez-vous eu des échanges récents concernant la réforme du paysage hospitalier avec les autres acteurs impliqués ?

Comment incitez-vous les infrastructures hospitalières à proposer le meilleur parcours possible pour certains publics sensibles, afin de limiter les traumatismes, au vu de l'exemple que je viens de citer ?

Existe-il des recommandations pour intégrer, dès la conception ou la rénovation des infrastructures, des parcours adaptés selon le type de patient ou de prise en charge ?

Enfin, quels sont les chantiers prioritaires à mener à Bruxelles pour moderniser les infrastructures hospitalières ?

¹¹¹⁷ **Mevrouw Emel Köse (Les Engagés)** (in het Frans).- Eind juni bereikte de interministeriële conferentie Volksgezondheid een principeakkoord over de toekomstige organisatie van het ziekenhuislandschap. Die hervorming heeft ook gevolgen voor de gebouwen. Zo moeten sommige sites gerenoveerd of volledig omgebouwd worden, en dat kan niet los gezien worden van de GGC-bevoegdheden inzake de financiering van ziekenhuisinfrastructuur.

Hoe bereidt Brussel zich voor op die evolutie? Heeft de GGC sinds het akkoord de behoeften aan renovatie, aanpassing of herbestemming al in kaart gebracht?

Moet de GGC haar investeringsprogramma voor de ziekenhuizen aanpassen door de hervorming?

Moeten geplande projecten worden aangepast aan de nieuwe organisatie?

Is de GGC al begonnen met het inschatten van de financiële impact op haar beleid?

Volgens welk tijdschema kunnen de nieuwe behoeften in het investeringsprogramma opgenomen worden?

(Mevrouw Kristela Bytyçi, tweede ondervoorzitter, treedt als voorzitter op)

Mme Emel Köse (Les Engagés).- Depuis le dépôt de cette demande d'explications, le dossier a sensiblement évolué. Le 24 juin dernier, la conférence interministérielle de la Santé publique est parvenue à un accord de principe sur la future organisation du paysage hospitalier. Une nouvelle réunion est prévue à la fin de ce mois en vue de finaliser ces travaux.

Le 15 juillet, vous nous avez indiqué que les adaptations obtenues permettaient de garantir le maintien du site Paul Brien, ainsi que de reconnaître la spécificité de l'Institut Jules Bordet et de l'Hôpital universitaire des enfants Reine Fabiola.

Toutefois, ces évolutions ne règlent pas la question de l'avenir concret des infrastructures hospitalières bruxelloises. En effet, derrière la réforme de l'organisation hospitalière se pose nécessairement la question des bâtiments et des investissements. Certains sites devraient être rénovés, adaptés à de nouvelles fonctions, voire transformés. À ce niveau, la Cocom dispose de responsabilités propres, notamment en matière de planification et de financement des infrastructures hospitalières.

Comment Bruxelles prépare-t-elle cette évolution ? Depuis l'accord de principe du 24 juin, quels besoins de rénovation, d'adaptation ou de reconversion des infrastructures hospitalières bruxelloises, la Cocom ou Vivalis ont-elles déjà identifiés ou commencé à évaluer ?

Les évolutions qui se dessinent nécessitent-elles de revoir la programmation des investissements hospitaliers de la Cocom ?

Certains projets prévus devront-ils être adaptés, accélérés ou reconsidérés au regard de la future organisation du paysage hospitalier ?

1121 **Mevrouw Celia Groothedde (Groen).**- De versnippering van de bevoegdheden in Brussel geldt ook voor de ziekenhuisinfrastructuur.

Mijn vraag gaat specifiek over het Universitair Ziekenhuis (UZ) Brussel. Dat ziekenhuis is verbonden aan de VUB, die vorig jaar vlak voor de academische opening op de hoogte gebracht werd van een heel zware besparingsoefening. Die heeft natuurlijk gevolgen. Het UZ Brussel is een uitstekende opleidingsinstelling, doet aan hoogstaand onderzoek, onder andere naar kanker, en is een vooraanstaand universitair ziekenhuis. Het vervult dus een belangrijke functie in onze stad, maar het wordt sterk getroffen door de besparingen. U bent het toezien collegelid. Wat is uw inschatting van de situatie?

Wat de seksuele gezondheid betreft, heb ik nog een tip voor de Franstaligen. Nederlandstaligen kunnen bij een zorgcentrum na seksueel geweld terecht voor een allesomvattende hulpverlening. Zo hoeft een slachtoffer geen vijf staties af te leggen, zoals vroeger aan Nederlandstalige kant ook het geval was.

1123 **De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.**- Ik vind er geen doekjes om: vandaag beschikt de administratie nog niet - en ik benadruk het woord 'nog' - over een formele, globale analyse van de staat van de ziekenhuisinfrastructuur in het gewest. Dat heeft onder meer te maken met de complexiteit van het ziekenhuispatrimonium, dat vaak bestaat uit meerdere gebouwen uit verschillende periodes, die herhaaldelijk werden verbouwd of aangepast en waarvan ook het gebruik evolueert op basis van de operationele behoeften, waardoor een eenduidig overzicht moeilijk op te maken is.

(Mevrouw Celia Groothedde, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op)

Niettemin is recent een belangrijke stap gezet. In het kader van de nieuwe regelgeving inzake de financiering van de infrastructuur van ziekenhuizen en psychiatrische verzorgingstehuizen hebben de betrokken instellingen een particulier zorgplan ingediend. Dat plan bevat, zoals ook in de regelgeving bepaald is, een beschrijving van de bestaande infrastructuur, de financiering en de staat ervan, evenals de toekomstige noden. Op basis daarvan heeft de administratie een investeringskalender uitgewerkt, gericht op de meest dringende behoeften. Die kalender werd door het Verenigd College goedgekeurd op 9 juli 2026. Het is onze wens en ambitie om op basis van de vastgestelde behoeften op

La Cocom a-t-elle déjà commencé à évaluer l'impact financier de cette transformation sur sa politique d'infrastructures hospitalière ?

Selon quel calendrier ces nouveaux besoins pourront-ils être intégrés dans la programmation des investissements ?

(Mme Kristela Bytyçi, deuxième vice-présidente, prend place au fauteuil présidentiel)

Mme Celia Groothedde (Groen) *(en néerlandais).*- *L'hôpital universitaire néerlandophone de Bruxelles (UZ Brussel) va faire l'objet d'un plan d'économies particulièrement sévère. Or, il s'agit d'une institution de premier plan qui mène des recherches essentielles. Quelle est votre évaluation de la situation ?*

En ce qui concerne la santé sexuelle, les néerlandophones ayant subi des violences sexuelles ont la possibilité de s'adresser à un centre auprès duquel ils peuvent bénéficier d'une prise en charge complète.

M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni *(en néerlandais).*- *À ce jour, l'administration ne dispose pas encore d'une analyse globale de l'état des infrastructures hospitalières dans la Région, notamment en raison de la complexité du patrimoine hospitalier bruxellois.*

(Mme Celia Groothedde, présidente, reprend place au fauteuil présidentiel)

Une avancée cruciale a néanmoins été réalisée récemment : les établissements concernés ont présenté un plan particulier en matière de soins, sur la base duquel l'administration a élaboré un calendrier d'investissement axé sur les besoins les plus urgents. Ce calendrier a été approuvé par le Collège réuni le 9 juillet 2026. Notre ambition est d'établir, à terme, un inventaire plus détaillé par établissement.

termijn een gedetailleerdere inventaris per instelling op te stellen, maar die is er momenteel nog niet.

1129 (verder in het Frans)

Sinds de zesde staatshervorming is de GGC volledig bevoegd voor de financiering van de infrastructuur. De federale overheid blijft evenwel de lopende dossiers voor de GGC behandelen tot de afschrijvingstermijnen verstrijken.

We stemmen het beleid af op de veranderende zorgbehoeften, op basis van studies van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg en de FOD Volksgezondheid. Vooral de vraag naar geriatrie zorg, chronische zorg en revalidatie neemt toe, niet zozeer naar extra acute ziekenhuisbedden. Het komt er dus vooral op aan de zorg te reorganiseren in plaats van de capaciteit uit te breiden.

1131 (verder in het Nederlands)

Die benadering vormt dan ook de kern van de lopende hervorming. Het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan sluit daarop aan door in te zetten op een versterkte samenwerking tussen de eerstelijnszorg, de ziekenhuizen en de sociale sector, en op een betere continuïteit van zorgtrajecten en patiëntentrajecten. In datzelfde perspectief worden initiatieven genomen om de coördinatie en organisatie van de zorgvoorzieningen en patiëntenstromen te verbeteren, met de nadruk op integratie en complementariteit tussen de verschillende zorgniveaus, zodat die beter zijn afgestemd op de patiëntenervaring.

Tot slot voert het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad in het kader van de hervorming van het ziekenhuislandschap een eerste analyse uit van de mogelijke impact. Het kijkt daarbij onder meer naar de gevolgen voor het zorgaanbod, de toegankelijkheid en de spreiding van de zorglast en naar de impact van demografische ontwikkelingen op de toekomstige zorgbehoeften. Dat onderzoek is echter nog niet afgerond. Zodra dat het geval is, kom ik daarop terug.

Momenteel beperken we ons tot een aantal hypothesen die we in overleg met de sector verder uitwerken. Tegelijkertijd brengen we de behoeften op het gebied van infrastructuur verder in kaart.

1133 (verder in het Frans)

Om verspilling van overheidsmiddelen te voorkomen, beperken we investeringen tot essentiële en dringende behoeften. Nu de hervorming van de ziekenhuissector hopelijk definitief is

(poursuivant en français)

En ce qui concerne la collaboration avec les autres autorités, la 6e réforme de l'État en a profondément modifié le cadre. La Cocom est désormais pleinement compétente pour le financement des infrastructures. L'ancienne double infrastructure, qui combinait un financement fédéral au travers des mécanismes A1 et A3 avec des subsides directs au travers de la Cocom, a été remplacée par la nouvelle réglementation, à savoir l'ordonnance du 16 mai 2024 et l'arrêté du 3 octobre 2024. L'autorité fédérale continue toutefois à traiter les dossiers en cours pour le compte de la Cocom jusqu'à l'extinction des périodes d'amortissement.

La planification politique tient compte de l'évolution des besoins en soins, en particulier eu égard au vieillissement de la population. Nous nous appuyons à cette fin sur des études du Centre fédéral d'expertise des soins de santé et du SPF Santé publique qui montrent que cette évolution entraîne avant tout une demande accrue en soins gériatriques, en soins chroniques et en revalidation, plutôt qu'un besoin de lits de soins aigus hospitaliers supplémentaires. Cela souligne la nécessité d'une réorganisation plutôt que d'une simple extension de la capacité.

(poursuivant en néerlandais)

Nous voulons renforcer la collaboration entre les soins de première ligne, les hôpitaux et le secteur social, et prenons des initiatives pour améliorer la coordination et l'organisation des dispositifs de soins et des flux de patients.

Dans le cadre de la réforme du paysage hospitalier, l'Observatoire de la santé et du social de Bruxelles-Capitale réalise une première analyse de ses effets potentiels.

Pour l'instant, nous nous limitons à certaines hypothèses que nous approfondissons en concertation avec le secteur, tout en poursuivant le recensement des besoins en matière d'infrastructures.

(poursuivant en français)

Dans ce cadre, pour éviter de dilapider les moyens publics, nous avons choisi de limiter les investissements aux besoins essentiels et urgents. Maintenant que la réforme du secteur hospitalier est - je l'espère - définitivement bouclée, cette décision nous permet

afgerond, kunnen we het tijdschema aanpassen en de hele sector gericht ondersteunen.

De regering en het Verenigd College zijn erin geslaagd de Brusselse belangen goed te verdedigen. Zo toont het behoud van de Paul Brien-vestiging aan dat bij de beslissingen rekening is gehouden met de lokale behoeften inzake dagopvang en spoedeisende hulp.

1135 *(verder in het Nederlands)*

Wat het UZ Brussel betreft, de bezuinigingen bij de universiteit hebben ongetwijfeld gevolgen voor dat ziekenhuis. Ik ben echter niet het toeziend collegelid voor dat universitair ziekenhuis, dat onder de Vlaamse Gemeenschap valt.

Dat belet niet dat ik de kwestie met bijzondere aandacht volg, want we weten allemaal hoe belangrijk het Brusselse zorglandschap is voor de zorgverstrekking aan zowel Brusselaars als niet-Brusselaars. We moeten die zorg dus permanent in het beleid integreren. De kwaliteit van de zorg in Brussel bepaalt immers ook die in heel Vlaams- en Waals-Brabant, en is zelfs van belang voor de hele Belgische bevolking, want in ons gewest zijn een aantal expertisefuncties exclusief aanwezig.

1139 **Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar).**- U erkent dat er vandaag nog geen globale analyse van de ziekenhuisinfrastructuur beschikbaar is, maar daarnaast deelt u mee dat het Verenigd College op 9 juli al een investeringsplan heeft goedgekeurd op basis van de behoeften die de instellingen hebben doorgegeven. Dat is een belangrijke stap.

Dringende investeringen worden beter niet uitgesteld tot elke analyse afgerond is, maar hoe verzekert u dat de dringendste noden overall volgens dezelfde criteria worden beoordeeld zolang het volledige overzicht ontbreekt? Ik begrijp dat de ziekenhuisinfrastructuur complex is. Juist daarom is er een overzicht nodig zodat de keuzes kunnen worden verantwoord tegenover het parlement, maar ook tegenover de patiënten en zorgverleners.

Wanneer zal de inventaris beschikbaar zijn? Kunt u daar een preciezere datum op plakken?

Kunt u het goedgekeurde investeringsplan aan de commissie bezorgen, met de geselecteerde projecten, de beschikbare budgetten en de criteria waarmee de prioriteiten zijn bepaald?

U spreekt ook over een reorganisatie van de gezondheidszorg en het zorgaanbod. Hoe zult u nagaan of die reorganisatie de

d'adapter le calendrier et de soutenir l'ensemble du secteur de façon adéquate en intégrant les conséquences de la réforme et les évolutions constatées sur le territoire bruxellois.

L'engagement pris par le gouvernement et le Collège réuni de défendre de toutes leurs forces les intérêts bruxellois et l'ensemble des institutions a porté ses fruits. Le maintien de la majorité du secteur, en particulier du site Paul Brien, démontre que les décisions ont adéquatement pris en considération l'évolution de la situation sur le terrain, notamment des besoins en soins de jour et des services d'urgences.

Le travail réalisé ne revient pas qu'au gouvernement et au Collège réuni. Je profite de cette occasion pour remercier tous ceux qui, parmi vous, ont aussi essayé d'améliorer la situation et de défendre les intérêts bruxellois.

(poursuivant en néerlandais)

Par ailleurs, je précise que la supervision de l'UZ Brussel relève de la Communauté flamande. Je suis néanmoins attentivement cette question, car la qualité des soins à Bruxelles détermine également celle des deux Brabant et revêt même une importance à l'échelle nationale, vu les services spécialisés que la Région est la seule à proposer.

Mme Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar) *(en néerlandais).*- Bien qu'il n'existe pas d'analyse globale des infrastructures hospitalières, le Collège réuni a approuvé un plan d'investissement le 9 juillet, sur la base des besoins communiqués par les hôpitaux. Si l'urgence empêche le report de certains investissements, la complexité des infrastructures impose tout de même la réalisation d'une vue d'ensemble globale.

Quand l'inventaire sera-t-il disponible ?

Pouvez-vous transmettre à la commission le plan d'investissement approuvé ?

Comment comptez-vous garantir que la réorganisation de l'offre des soins de santé que vous annoncez renforcera l'accessibilité aux soins ?

Quand pourrez-vous nous fournir le rapport de l'analyse en cours ?

Il convient d'apporter des changements tangibles pour les patients.

toegankelijkheid van de zorg waarborgt, vooral voor ouderen, mensen met een handicap en patiënten die zich moeilijk kunnen verplaatsen?

Ik neem akte van uw bereidheid om de lopende analyse met ons te delen. Wanneer denkt u dat rapport aan de commissie te kunnen bezorgen?

Voor de patiënten moet de verandering voelbaar zijn, met veilige gebouwen, aangepaste voorzieningen en toegankelijke zorg.

¹¹⁴³ **De heer Ibrahim Dönmez (PS)** *(in het Frans).*- De bevolking veroudert, waardoor de zorgbehoeften wijzigen. De overgang naar een systeem met intermediaire zorg is een goede zaak, maar er zijn nog aanpassingen nodig om aan de toenemende vraag op het gebied van revalidatie en geriatrie tegemoet te komen.

De GGC heeft echter onvoldoende middelen om van dagcentra over te schakelen op centra voor intermediaire zorg, dus herstellzorg en revalidatie. De beslissing over deze hervorming is dan ook door een andere overheid genomen.

Kan de GGC op u rekenen wanneer haar budget over enkele jaren ontoereikend zou blijken te zijn?

¹¹⁴⁵ **De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.**- Dit is een thema dat me bijzonder aanbelangt. Een van de eerste dingen die ik heb gedaan toen ik mijn bevoegdheden opnam, was het investeringsprogramma van de ziekenhuizen opvragen. Ik heb toen ontdekt dat het nog altijd hetzelfde investeringsprogramma was dat ik als kabinetsmedewerker meer dan vijftien jaar geleden zelf had gemaakt. Ik vertel deze anekdote om u aan te geven dat er wel degelijk enige actualisering nodig was.

¹¹⁴⁷ *(verder in het Frans)*

Voorts hebben de ziekenhuizen zelf over het tijdschema voor de investeringen beslist.

¹¹⁴⁹ *(verder in het Nederlands)*

M. Ibrahim Dönmez (PS).- Bruxelles change, la pyramide des âges change. Nous devons faire face à une dénatalité mais également à un vieillissement de la population. Les besoins en santé évoluent. Le fait de passer à un système d'hôpitaux de soins intermédiaires constitue une évolution, mais des adaptations sont nécessaires, car il y a davantage de besoins en revalidation et en gériatrie.

Cependant, nous manquons de fonds et de moyens pour pouvoir transformer et passer d'un type de soins de jour vers un centre de soins intermédiaires. En Cocom, nous disposons d'une enveloppe budgétaire. Vous connaissez mieux les chiffres que moi, mais je pense qu'elle s'élève à 140 millions d'euros pour la législature. Vous et moi savons bien que ce n'est pas suffisant ! Vous l'avez dit, mais à un moment donné, vous allez devoir travailler en fonction des besoins, pas à pas, car nous marchons un peu à l'aveugle. Nous venons de très loin. Nous n'avons pas choisi cette réforme. Il y a bien eu une conférence interministérielle, mais cette réforme a été décidée à un autre niveau de pouvoir.

Lorsque nous serons à court de moyens dans deux ou trois ans et que cette enveloppe relativement fermée sera insuffisante, pourrions-nous compter sur vous ?

Pour clôturer ce sujet important, je voudrais vous remercier pour le travail que vous avez accompli pour défendre le site de Schaerbeek. En effet, il est très important au niveau géographique et il y avait un vrai besoin à Schaerbeek et au nord de Bruxelles.

M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni (en néerlandais).- *Je me suis rendu compte que le programme d'investissement des hôpitaux était celui que j'avais moi-même élaboré il y a plus de quinze ans. Dès lors, une mise à jour s'imposait.*

(poursuivant en français)

Par ailleurs, il est important de savoir que le calendrier d'investissement - qui représente 113 millions d'euros - a été décidé par les hôpitaux eux-mêmes.

(poursuivant en néerlandais)

De ziekenhuissector is erin geslaagd om de grootste behoeften objectief in kaart te brengen. Nooit eerder was de hele sector betrokken bij de investeringsagenda. Dat resultaat en de maturiteit van de sector, waar individuele ziekenhuizen hun individuele belangen ondergeschikt hebben gemaakt aan die van de hele Brusselse zorgsector, verdienen aanbeveling.

(verder in het Frans)

Binnenkort wordt de begroting 2027 besproken. Binnen het Verenigd College ben ik daar niet voor bevoegd, maar ik kan u wel zeggen dat er voldoende middelen zullen zijn om de dringendste zaken aan te pakken.

- Het incident is gesloten.

Le secteur hospitalier a réussi à recenser objectivement les besoins les plus criants. Jamais auparavant l'ensemble du secteur n'avait été impliqué dans le programme d'investissement.

(poursuivant en français)

Je suis censé travailler pour vous, ce qui signifie que vous pouvez toujours compter sur moi. Dans quelques semaines, vous débattrez du budget 2027 de la Cocom. Au sein du Collège réuni, le Budget ne fait pas partie de mes compétences, mais je peux déjà vous annoncer que les perspectives sont suffisamment saines que pour s'atteler aux priorités les plus urgentes, dont l'investissement dans notre patrimoine hospitalier et la rénovation de ce dernier.

- L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER JAN BUSSELEN

aan de heer Ahmed Laaouej en aan de heer Dirk De Smedt, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Openbaar Ambt,

betreffende de aanhoudende daklozen crisis in het Brussels Gewest.

TOEGEVOEGDE VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW STÉPHANIE LANGE

betreffende de overschakeling van het Vrieskouplan naar een structureel beleid en de verlenging van de noodopvangplaatsen in Brussel.

TOEGEVOEGDE VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER GILLES VERSTRAETEN

betreffende de recent aangekondigde structurele maatregelen in het daklozenbeleid.

De heer Jan Busselen (PVDA).- Bij uw aantreden hebt u duidelijk gezegd dat u de dakloosheid wilt aanpakken met een structureel masterplan. Dat is nodig, want in ons gewest verblijven 10.000 daklozen, onder wie meer dan 1.600 kinderen.

Het jaar begon slecht met de sluiting van medisch centrum Athena. Van de federale overheid kregen we dan weer te horen dat 1.000 plaatsen zouden worden stopgezet met de Brussels Deal. Toen we in maart vernamen dat er 325 opvangplaatsen zouden sluiten, raakte de sector in paniek.

Het was wachten op het masterplan. De eerste signalen waren niet al te best. Er bleef een aantal plaatsen open, zoals de 185 plaatsen in het Rode Kruiscentrum Marie Curie, tot eind juni. Andere gebouwen werden echter gesloten, zoals die in Evere en Schaarbeek. Ik heb geprobeerd om een overzicht te maken, maar

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. JAN BUSSELEN

à MM. Ahmed Laaouej et Dirk De Smedt, membres du Collège réuni chargés de l'Action sociale, de la Santé et de la Fonction publique,

concernant la crise persistante du sans-abrisme en Région bruxelloise.

DEMANDE D'EXPLICATIONS JOINTE DE MME STÉPHANIE LANGE

concernant la transition du plan grand froid vers une politique structurelle et la prolongation des places d'urgence à Bruxelles.

DEMANDE D'EXPLICATIONS JOINTE DE M. GILLES VERSTRAETEN

concernant les mesures structurelles récemment annoncées dans le cadre de la politique de sans-abrisme.

M. Jan Busselen (PVDA) *(en néerlandais).*- *Lors de votre entrée en fonction, vous avez dit vouloir lutter contre le sans-abrisme avec un plan directeur structurel.*

Or, l'année a mal commencé avec la fermeture du centre médical Athena et la suppression de places d'accueil, dont 1.000 par le gouvernement fédéral dans le cadre du Brussels Deal.

Quelque 10.000 personnes vivent aujourd'hui dans la rue. D'après Bruss'help, ce chiffre augmente en moyenne de 25 % à chaque recensement. De plus, depuis le premier recensement, pratiquement aucune solution structurelle n'a été apportée, hormis une légère hausse du nombre de places Housing First.

dat bleek heel moeilijk. Er zijn zoveel verschillende centra en beleidsniveaus. Het is niet duidelijk welke plaatsen blijven of worden gesloten.

Ik zei het al: er leven 10.000 mensen op straat in dit gewest. Adèle Pierre, die als adviseur voor de tellingen werkt bij Bruss'help, stelt dat er bij elke telling een gemiddelde stijging van 25% wordt opgetekend. Bovendien zijn er sinds de eerste telling nauwelijks structurele oplossingen aangedragen die mensen duurzaam uit de dakloosheid helpen. Er was wel een lichte stijging van het aantal Housing First-initiatieven, maar ook daar is het roeien met de riemen die men heeft.

Er spelen nog andere factoren mee, zoals uitsluiting uit het werkloosheidsstelsel, de stijgende kosten van het levensonderhoud, de besparingen op het brede middenveld en de huurprijzen die steeds meer mensen op straat duwen.

Om die reden heeft Bruss'help een eigen masterplan ontwikkeld. Het werd gepresenteerd in 2024 en streeft ernaar om het gewest tegen 2029 vrij te maken van dakloosheid. Het steunt op vier bekende pijlers: de preventie versterken, de tijd op straat verkorten, de begeleiding verbeteren en het institutioneel geweld en de onrechtvaardigheid bestrijden. Toch blijft de vraag hoe dat plan concreet wordt omgezet in het beleid en de begroting van de GGC.

Welke middelen hebt u vrijgemaakt voor de uitvoering van het masterplan van Bruss'help? Wat is het tijdschema?

De verlengde noodplaatsen zijn tijdelijk van aard. Welke garanties biedt het College dat er na afloop van deze verlengingen permanente opvangcapaciteit beschikbaar zal zijn?

De opvangcentra van Fedasil aanvaarden geen alleenstaande mannen meer, wat de dakloosheidscijfers beïnvloedt. Welke coördinatie vindt plaats tussen de GGC en de federale overheid?

Welke preventieve maatregelen neemt u om te vermijden dat mensen überhaupt dakloos worden?

Wanneer verwacht het College dat de noodopvang daadwerkelijk tot een minimum kan worden herleid?

Mevrouw Stéphanie Lange (Les Engagés) (in het Frans).- *In het kader van het Vrieskouplan werden vorig jaar 132 extra noodopvangplaatsen geopend, mede dankzij het beleid van federaal minister Vanessa Matz (Les Engagés). Dakloosheid is echter al lang geen seizoensfenomeen meer: de noodopvang blijft ook na de winterperiode nodig, wat de vraag oproept naar duurzame oplossingen voor dakloosheid.*

Hebt u gegevens over het profiel van de mensen in die noodopvangcentra en de mate waarin zij doorstromen naar duurzamere huisvesting?

D'autres facteurs jouent dans l'augmentation du sans-abrisme : l'exclusion du chômage, le coût croissant de la vie, les loyers et les coupes budgétaires dans les associations.

En conséquence, en 2024 Bruss'help a élaboré son propre plan directeur visant à mettre fin au sans-abrisme d'ici 2029 en renforçant la prévention, en réduisant le temps passé à la rue, en améliorant l'accompagnement et en luttant contre les violences institutionnelles et les injustices.

Qu'a prévu la Cocom, notamment budgétairement, pour mettre ce plan en œuvre ?

Le Collège réuni garantit-il une capacité d'accueil permanente ?

Les décisions d'accueil de Fedasil influençant le sans-abrisme, comment la Cocom et les autorités fédérales se coordonnent-elles ?

Quelles mesures préventives prenez-vous pour éviter que des personnes se retrouvent à la rue ?

Quand estimez-vous que l'accueil d'urgence pourra être réduit au minimum ?

Mme Stéphanie Lange (Les Engagés).- Chaque hiver, la Région bruxelloise active un dispositif visant à renforcer l'accueil d'urgence pour les personnes sans chez soi. L'hiver dernier encore, dans le cadre du plan grand froid, 132 places supplémentaires ont été ouvertes, notamment dans le centre WTC 4, ainsi que sur les sites Poincaré et Dubrucq.

Je tiens d'emblée à souligner le rôle essentiel joué par les opérateurs de terrain, en particulier le New Samusocial et Bruss'help, qui assure la coordination de cet accueil. Je souhaite également saluer l'action de la ministre fédérale Vanessa Matz (Les Engagés), qui, en mettant des lieux à disposition, permet

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de sociale begeleiding in die centra, vooral in de WTC 4-toren?

Overweegt u het opvangmodel bij te sturen om die begeleiding te versterken en mensen meer perspectieven te bieden om uit de dakloosheid te raken?

Hoe verhoudt de noodopvang zich tot Housing First en tot andere duurzame initiatieven voor begeleid wonen?

concrètement d'ouvrir des capacités supplémentaires dans un contexte de forte pression.

Toutefois, la prolongation de ces places au-delà de la période hivernale confirme un constat de fond qui n'est pas neuf : le sans-abrisme à Bruxelles ne relève plus d'une logique saisonnière, mais bien d'un phénomène structurel. Dans ce contexte, le maintien de dispositifs d'urgence est indispensable. Cependant, leur prolongation interroge quant à leur finalité et leur articulation avec une politique d'insertion durable.

Disposez-vous d'une évaluation du profil des personnes accueillies dans ces dispositifs, ainsi que des taux d'orientation vers des structures d'hébergement plus pérennes ?

Comment le Collège réuni évalue-t-il la qualité de l'accompagnement social proposé dans ces centres, en particulier au WTC 4, au regard des besoins complexes du public accueilli ?

Des adaptations du modèle d'accueil sont-elles à l'ordre du jour afin de renforcer l'accompagnement social, la continuité des parcours et les perspectives de sortie du sans-abrisme ?

Enfin, comment ces dispositifs s'articulent-ils avec les politiques structurelles existantes, comme le programme Housing First et les initiatives en matière de logement accompagné ?

M. Gilles Verstraeten (N-VA) *(en néerlandais)*. - À mon sens, le principal défi consiste à trouver des solutions structurelles plutôt que de miser sur l'hébergement d'urgence, comme le fait Bruxelles depuis toujours. Or, il est difficile d'offrir des solutions structurelles à des sans-abri qui séjournent illégalement sur le territoire.

Je me réjouis que le gouvernement ait approuvé l'extension des structures d'accueil structurelles en mars dernier. Ainsi, le Collège réuni prévoit de créer 285 places d'accueil pour les familles avec enfants et d'ouvrir un nouveau centre de 40 places.

Soit dit en passant, contrairement à ce que vous avez déclaré dans une interview récemment, le gouvernement fédéral s'efforce bel et bien de trouver de meilleures solutions structurelles, y compris pour Bruxelles. Je trouve que ces déclarations sont indignes d'un ministre et d'un membre du Collège réuni.

¹¹⁶⁵ **De heer Gilles Verstraeten (N-VA)**. - Ik heb een aantal vragen over een vraagstuk dat mij al heel lang bezighoudt. Structurelere oplossingen bedenken is volgens mij de grote uitdaging. Jarenlang, om niet te zeggen sinds het ontstaan van het probleem, heeft Brussel altijd ingezet op noodopvang. Er kwam altijd maar meer noodopvang. De keuzes waren vaak ingegeven door de koppeling met de migratieproblematiek, zoals het steunpunt La Strada expliciet in zijn rapporten vermeldde. Het is moeilijk om voor een groot deel van de daklozen structurele oplossingen te bieden als de betrokkenen illegaal op het grondgebied verblijven. Dat zet de rem op de overgang van noodopvang, waarin mensen met open deuren worden ontvangen maar waarin ze niet per se een duidelijk perspectief krijgen, naar structurele opvang, waarin te weinig is geïnvesteerd.

Ik juich toe dat de regering in een reeks aankondigingen op zoek blijkt te zijn naar een nieuwe aanpak met meer structurele oplossingen. De transitopvang wordt uitgebreid. De uitbreiding van structurele opvangstructuren is al op de ministerraad van 19 maart goedgekeurd en zou een budgettaire inspanning van 5 miljoen euro vergen. Het Verenigd College is van plan om 285 opvangplaatsen te creëren voor gezinnen met kinderen door de werking van het Rode Kruiscentrum Marie Curie in Anderlecht te verlengen en opvangcapaciteit in Evere en Schaarbeek uit te bouwen. Bovendien wil het College een nieuw centrum met 40 plaatsen openen, boven op de 90 bestaande actoren die actief zijn in het daklozenbeleid.

Dit debat heeft raakvlakken met het debat over de Brussels Deal. U zult daar zonder twijfel op ingaan. Terloops gezegd vind ik dat het interview dat u aan De Morgen gegeven hebt, waarin heel wat

foutieve zaken beweerd zijn, niet helpt om tot betere structurele oplossingen te komen. De eindeloze noodopvang en de blanco cheques uit het verleden hebben nooit zoden aan de dijk gebracht. De federale regering streeft wel degelijk naar betere structurele oplossingen, die de situatie ook in Brussel op lange termijn verbeteren. Met dat soort uitspraken gooit u roet in het eten en schaadt u het vertrouwen op een moment waarop de gesprekken nog lopen. Dat gedrag is een minister en collegelid onwaardig.

¹¹⁶⁷ Op welke manier zult u samenwerken met de sociale huisvestingsmaatschappijen, aangezien u verklaarde dat u leegstaande sociale woningen wilt inzetten? Op welke manier wilt u ervoor zorgen dat woningen die nu ingezet zullen worden voor opvangcapaciteit, geen nadelige invloed zullen hebben op de reeds ellenlange wachtlijsten voor een sociale woning? Hoe zult u samenwerken met staatssecretaris Lalieux om de nog niet gerenoveerde panden in een versneld tempo te renoveren?

Hebt u, wat de migratieproblematiek betreft, contact met minister Van Bossuyt en hebt u al afspraken gemaakt? Intussen kennen we het antwoord: dat is nog niet het geval. Kunt u toelichting geven bij het profiel van personen die via de Brussels Deal zijn opgevangen? Wat is hun migratiestatus? Gaat het enkel om mensen die een lopende asielaanvraag hebben? Daar bestaat immers veel verwarring over.

Geldt de budgettaire inspanning van 5 miljoen euro waar de ministerraad toe beslist heeft, enkel voor het creëren van meer transitopvang? Kunt u de inzet van die 5 miljoen meer duiden?

Momenteel zijn er al vijftig erkende en veertig niet erkende actoren actief en recent kondigde u ook aan een nieuw centrum te openen. Is het de bedoeling dat er organisaties zullen samensmelten? Komt er een schaalvergroting of zullen actoren diepgaander samenwerken, om eventuele inefficiënties in de opvangsector weg te werken en ervoor te zorgen dat de middelen beter worden ingezet?

U verklaarde dat er te veel administraties bij uw eigen diensten zijn en dat er vereenvoudigd moet worden. Kunt u het tijds kader voor die vereenvoudiging toelichten? Zijn daar al concrete afspraken rond gemaakt?

¹¹⁷¹ **Mevrouw Cécile Jodogne (DéFI)** (in het Frans).- De federale regering heeft al een aantal van de 1.000 opvangplaatsen die gefinancierd werden via de Brussels Deal geschrapt en wil de overige tegen het einde van het jaar schrappen.

Daarmee schuift ze de opvang van die mensen, die eigenlijk door Fedasil moeten worden opgevangen, door naar New Samusocial, gemeenten en OCMW's, verenigingen, mobiele hulpteams en ziekenhuizen, die al mensen en middelen te kort hebben voor de opvang van de andere daklozen.

In juli kon New Samusocial aan 244 van de 299 aanvragende gezinnen geen opvang bieden, met daarbij 238 kinderen. Volgens

Comment comptez-vous collaborer avec les sociétés de logement social ainsi qu'avec la secrétaire d'État Lalieux afin d'accélérer la rénovation des bâtiments qui ne l'ont pas encore été, sans allonger encore la liste d'attente pour les logements sociaux ?

Pouvez-vous préciser le profil des personnes accueillies dans le cadre du Brussels Deal ? Quel est leur statut migratoire ? La situation à cet égard est extrêmement confuse.

L'effort budgétaire de 5 millions d'euros décidé par le conseil des ministres est-il uniquement destiné à la création de structures d'accueil de transit supplémentaires ?

Vous avez récemment annoncé l'ouverture d'un nouveau centre. Est-il prévu de fusionner certaines organisations et de procéder à un accroissement d'échelle ?

Quel est le calendrier prévu pour la simplification administrative que vous prévoyez ?

Mme Cécile Jodogne (DéFI).- Mes collègues vous ont interrogé sur les places d'urgence et les mesures structurelles contre le sans-abrisme. Je voudrais aborder un point qui traverse ces deux questions, particulièrement en rapport avec le sans-abrisme lié aux personnes migrantes : le report de charges vers Bruxelles.

Les 1.000 places d'accueil financées par le niveau fédéral dans le cadre du Brussels Deal seront fermées - une bonne partie l'est déjà - et la ministre fédérale de l'Asile et de la Migration a confirmé sa volonté de vouloir organiser la disparition complète du dispositif d'ici la fin de l'année.

Le gouvernement fédéral justifie son retrait par la diminution de la liste d'attente de Fedasil et le caractère initialement temporaire du dispositif. Fermer une place ne fait toutefois évidemment pas

het Burgerplatform Belrefugees hebben ruim 1.550 mensen dringend opvang nodig.

Hoe hebt u op de federale beslissing gereageerd? Wat was het antwoord van de federale regering? Zijn er afspraken gemaakt over structurele oplossingen? Eist u dat de federale regering de verloren opvangcapaciteit herstelt en Brussel financieel compenseert voor het extra opvangwerk?

Hoeveel mensen zijn er sinds de genoemde schrapping bij Brusselse opvanginitiatieven terechtgekomen en hoeveel hebben er geen opvang gevonden? Wat zal de financiële impact zijn van het verdwijnen van alle plaatsen van de Brussels Deal op de GGC, de gemeenten, de OCMW's, de verenigingen en de zorginstellingen? Zult u met de betrokken actoren een gezamenlijke balans opmaken en die aan het Verenigd College voorleggen?

disparaître ni la personne qui l'occupait ni ses besoins, surtout si des mesures plus structurelles comme l'exécution des ordres de quitter le territoire ne sont pas mises en œuvre.

Si cette personne ne trouve pas de solution dans le réseau fédéral, elle a toujours besoin d'un hébergement, de soins ou d'accompagnement. La charge se déplace alors vers le New Samusocial et les autres opérateurs de l'accueil, mais aussi vers les communes, les CPAS, les associations, les maraudes et les hôpitaux. Elles pèsent sur leur budget, leurs équipes et leur capacité à répondre aux besoins des personnes déjà sans abri à Bruxelles.

Le retrait fédéral entraîne ainsi un report de conséquences humaines et financières vers Bruxelles sans aucune solution structurelle, sans compensation. Or, les dispositifs bruxellois étaient déjà saturés. En juillet, sur 299 familles ayant demandé un hébergement au New Samusocial, 244 n'ont pas pu obtenir de places. Ces refus concernaient 238 enfants, dont 65 de moins de deux ans et 15 nourrissons. La Plateforme citoyenne de soutien aux réfugiés faisait également état de plus de 1.550 personnes en attente d'un hébergement d'urgence.

Vous avez dénoncé, à raison, le désengagement du gouvernement fédéral. Quelles démarches avez-vous entreprises à la suite de cette décision et quelle réponse avez-vous obtenue ? Avez-vous pu convenir avec l'autorité fédérale de mesures concrètes pour les personnes concernées ?

Quelles solutions structurelles auraient été proposées ? Dans vos échanges avec le gouvernement fédéral, réclamez-vous le rétablissement d'une capacité équivalente et un financement couvrant les coûts désormais assumés par Bruxelles ?

Quel premier bilan pouvez-vous dresser depuis les fermetures ? Combien de personnes ont rejoint des dispositifs bruxellois et combien sont restées sans solution ? Disposez-vous d'informations permettant de suivre leur parcours ?

Avez-vous commencé à chiffrer le report de charges pour la Cocom, les communes, les CPAS, les associations et les établissements de soins ? Quel est l'impact financier des fermetures déjà intervenues, mais aussi de la disparition complète annoncée du Brussels Deal sur les opérateurs bruxellois ?

Comptez-vous dresser avec les acteurs concernés un bilan commun que vous pourriez ensuite transmettre à l'Assemblée réunie ?

La ministre fédérale affirme avoir transmis, fin juin, une proposition de nouvelle coopération aux autorités bruxelloises. Quel en est le contenu, notamment financier ? Quelle réponse lui a été apportée ? Où en sont les négociations et selon quel calendrier sont-elles menées ?

Enfin, une concertation structurelle avec l'autorité fédérale et les autres entités du pays est-elle engagée afin d'assurer

1177 **De heer Benjamin Dalle (cd&v).** - Bij uw aantreden als collegelid in een volwaardig Verenigd College sprak u zeer ambitieuze taal over de aanpak van dak- en thuisloosheid. U gaf aan dat u het engagement dat België in Lissabon is aangegaan om tegen 2030 dak- en thuisloosheid uit te bannen, wilt realiseren. De termijn daarvoor is dus maar één jaar na deze regeerperiode. Dat betekent dat er snel en daadkrachtig moet worden gehandeld, in een context waarin volgens uw woorden de bestaande hulpverlening dramatisch inefficiënt verloopt.

Op 12 mei 2026 zei u in deze commissie dat u tegen 21 juli 2026 met een globaal actieplan tegen dak- en thuisloosheid zou komen. Het zou door Bruss'help worden voorbereid en een globale aanpak bevatten. Misschien heb ik het gemist, maar ik heb er zelf niets over gelezen. Wat is de stand van zaken van dat actieplan? Is het goedgekeurd? Wat zijn de wijzigingen in het actieplan ten aanzien van de aanpak van het vorige Verenigd College op structureel vlak? Dan heb ik het niet over de snelle en goede beslissing die u hebt genomen om een aantal extra noodopvangplaatsen te creëren.

De heer Verstraeten verwees al naar uw interview in De Morgen. Ik zal me niet uitspreken over de stijl, want volgens mij is het niet efficiënt om te onderhandelen via de pers. Wat ik wel bijzonder interessant vind, is dat u in het interview aangaf dat u een plan hebt om op jaarbasis duizend plaatsen te voorzien om mensen in een terugkeertraject te plaatsen. Of het over vrijwillige of gedwongen uitwijzing ging, was niet helemaal uitgewerkt in het artikel. Tegen 2029 zou het zelfs over vijfduizend personen per jaar gaan. Als we dat soort ambities kunnen halen, zetten we heel wat stappen vooruit. Blijkbaar heeft de federale minister van Migratie de bijlage bij de betreffende e-mail niet gelezen. Kunt u de details van dat plan toelichten? Werd het besproken en goedgekeurd in het Verenigd College?

1179 **Mevrouw Kristela Bytyçi (MR)** (in het Frans). - *De strijd tegen dakloosheid is een prioriteit voor de meerderheid. Daarom besliste ze om 325 opvangplaatsen voor gezinnen te verlengen. De situatie voor mensen die op straat slapen blijft echter moeilijk, niet alleen in de winter, maar ook tijdens hittegolven.*

Het regeerakkoord bevat maatregelen om te voorkomen dat mensen hun woning verliezen, evenals een versterking van het nood- en re-integratiebeleid. Ook willen we de begeleiding bij verslavingen verbeteren en het Housing First-beleid verder uitbouwen.

Hoe staat het met de uitvoering van de maatregelen in het regeerakkoord? Hoe verloopt de coördinatie tussen de actoren? Dit jaar vindt er een nieuwe telling plaats. Beschikt u al over schattingen?

une répartition plus équilibrée de l'accueil de ces personnes migrantes et de ses coûts, plutôt que de concentrer une nouvelle fois la pression sur Bruxelles ? Tel était l'objet de notre proposition de résolution, qui n'a d'ailleurs toujours pas été examinée.

M. Benjamin Dalle (cd&v) (en néerlandais). - *Si nous voulons concrétiser l'engagement pris par la Belgique de mettre fin au sans-abrisme d'ici 2030, nous devons agir rapidement. Or, vous dites que l'aide existante se révèle dramatiquement inefficace.*

Vous nous aviez promis un plan d'action global de lutte contre le sans-abrisme d'ici le 21 juillet 2026. Où en est-il ? En quoi diffère-t-il de l'approche structurelle adoptée par le précédent Collège réuni ?

Dans votre entretien paru dans le journal De Morgen, vous indiquez prévoir, chaque année, 1.000 places - et jusqu'à 5.000 d'ici 2029 - pour accompagner des personnes dans un parcours de retour, sans préciser s'il s'agit d'un retour volontaire ou forcé. La réalisation de telles ambitions constituerait un grand pas en avant. Ce plan a-t-il été approuvé par le Collège réuni ? Pouvez-vous nous en donner les détails ?

Mme Kristela Bytyçi (MR). - La lutte contre le sans-abrisme est un enjeu important et complexe à Bruxelles. C'est un sujet qui nous tient tous à cœur et auquel nous sommes sensibles au vu du nombre d'interventions récurrentes au sein de cette commission.

Il convient de rappeler que la majorité fait de la lutte contre le sans-abrisme une priorité et qu'elle a ainsi décidé de prolonger 325 places pour des familles. Cela dit, la situation à Bruxelles reste compliquée. Nous nous inquiétons davantage lorsqu'en période de grand froid, des personnes dorment à la rue, mais les fortes chaleurs constituent également un danger.

L'accord de gouvernement prévoit de développer les politiques de prévention afin d'éviter la perte de logements, et de renforcer les politiques d'urgence et de réinsertion, notamment grâce à une meilleure coordination entre les acteurs. D'autres politiques transversales devraient améliorer la situation, comme

1181 **De heer Mohamed Ouriaghli (PS)** (in het Frans).- *Het behoud van de 325 opvangplaatsen en de overeenkomst tussen het OCMW van Brussel en de Lakense Haard tonen aan dat het gewest en de lokale actoren hun verantwoordelijkheid nemen. De gewestregering erft evenwel een structureel complexe situatie, die fel verergerd is door de federale regering. Die komt al jaren haar wettelijke opvangverplichtingen niet na en legt zo extra druk op de gewestelijke opvangvoorzieningen.*

Bijna 9.800 mensen zijn dakloos en die cijfers stijgen met 25% bij elke telling. De organisaties hebben moeite om die toenemende druk het hoofd te bieden. Daarbovenop komt nog de beslissing van de federale regering om 1.000 opvangplaatsen te schrappen.

Het gaat om een sociaal en menselijk drama. Zo kon het burgerplatform Belrefugees vorige week geen opvang bieden aan negen gezinnen, waaronder zestien kinderen, omdat de centra vol zaten.

1183 *De organisaties benadrukken dat noodmaatregelen zonder structurele herhuisvesting en begeleiding de dakloosheids crisis niet oplossen. Het gewest heeft zich in het masterplan 2024-2029 tot doel gesteld tegen 2029 een gewest zonder daklozen te worden, maar het kan de tekortkomingen van de federale overheid, die zich terugtrekt uit de eerste lijn, niet blijven compenseren.*

Hoe worden lokale initiatieven duurzaam geïntegreerd in de gewestelijke strategie? Welke maatregelen neemt de GGC om het Housing Firstmodel uit te breiden, zodat de noodopvang geleidelijk kan worden afgebouwd en de situatie van de betrokkenen duurzaam kan worden gestabiliseerd?

un meilleur accompagnement dans le cas d'assuétudes. Le programme Housing First est également une politique que notre parti aimerait développer davantage à l'avenir.

Où en est la mise en œuvre des mesures prévues dans l'accord de gouvernement ? Quel est le bilan actuel de la coordination des acteurs ?

Un nouveau dénombrement sera effectué cette année. Quelles sont les estimations dont vous disposez éventuellement déjà ?

M. Mohamed Ouriaghli (PS).- Les mesures récemment annoncées vont dans le bon sens. La prolongation des 325 places d'hébergement et la convention passée entre le CPAS de Bruxelles et Le Foyer laekenois montrent que la Région et les acteurs locaux prennent leurs responsabilités. Il faut toutefois rappeler un élément essentiel : le gouvernement régional hérite d'une situation structurellement compliquée, largement aggravée par les choix du gouvernement fédéral.

Ce dernier ne respecte pas ses obligations légales en matière d'accueil depuis plusieurs années ; il ne suit pas les décisions de justice, se désengage de l'hébergement d'urgence et a même supprimé les subsides aux associations actives dans le plan hiver. Sa non-action, combinée aux coupes budgétaires, a un effet direct : saturation des centres, refus quotidiens et pression accrue sur les CPAS et les dispositifs régionaux.

Les chiffres sont implacables : près de 9.800 personnes sont sans chez soi, et ces chiffres sont en hausse de 25 % à chaque recensement. Les structures de terrain peinent à répondre à une pression qui ne faiblit pas. À cette situation déjà critique s'ajoute la décision prise par le gouvernement fédéral en août dernier de supprimer 1.000 places d'accueil, qui aggrave encore la saturation des dispositifs existants. Ces chiffres ne sont pas de simples statistiques, mais traduisent une réalité humaine et sociale qui doit nous interpeller collectivement.

La semaine dernière, encore, la Plateforme citoyenne de soutien aux réfugiés tirait la sonnette d'alarme ; il lui était impossible d'accueillir neuf familles, dont seize enfants, en raison de la saturation des centres.

Les acteurs de terrain le répètent : tant que nous resterons enfermés dans une logique de gestion de l'urgence, sans que les solutions de stabilisation, d'accompagnement et de relogement ne soient massivement renforcées, nous continuerons à gérer les conséquences plutôt qu'à prévenir la crise.

Dans ce contexte, la Région s'est fixé un cap clair dans le cadre du plan directeur 2024-2029 : une Région sans privation de chez-soi d'ici 2029. La Région agit et innove, mais elle ne peut compenser indéfiniment le retrait de l'État fédéral. En effet, elle fait face à des contraintes budgétaires imposées par le gouvernement fédéral, qui se retire là où il devrait intervenir en première ligne.

Qu'en est-il de l'intégration et du soutien durable aux initiatives locales, comme celle du CPAS de la Ville de Bruxelles, afin

(Mevrouw Kristela Bytyçi, tweede ondervoorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op)

qu'elles ne restent pas isolées, mais contribuent à une stratégie régionale cohérente de sortie du sans-abrisme ?

Quelles actions la Cocom prévoit-elle en vue d'étendre le modèle Housing First, y compris aux jeunes, dans le but de réduire progressivement le recours à l'urgence et de stabiliser durablement les parcours des personnes concernées ?

(Mme Kristela Bytyçi, deuxième vice-présidente, reprend place au fauteuil présidentiel)

1187 **De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels).**- Dakloosheid begint lang voor iemand op straat belandt. Het probleem start bij een te hoge huurprijs of een uitkering of loon die wegvallen, een gezin zonder netwerk of een tekort aan opvangplaatsen. Ook verslaving of persoonlijke problemen kunnen een rol spelen.

M. Ilyas Mouani (Vooruit.brussels) (en néerlandais).- Les facteurs pouvant conduire au sans-abrisme sont divers : loyer impayable, perte de salaire, assuétudes, etc.

L'accueil d'urgence est nécessaire mais ne constitue pas une solution structurelle. La prévention et une transition plus rapide vers un logement stable sont primordiales.

Opvang is noodzakelijk, maar vormt geen structurele oplossing. De aandacht moet in de eerste plaats uitgaan naar preventie en een snellere doorstroming naar stabiele huisvesting. Als er kinderen in de crisisopvang verblijven is dat geen tijdelijk probleem. Het is een duidelijk signaal van een structureel tekort aan betaalbare gezinswoningen in de stad.

Combien d'enfants séjournent plus de six mois dans un centre d'accueil d'urgence ? Vous concertez-vous avec la secrétaire d'État Lalieux concernant les familles en attente d'un logement social ?

Hoeveel kinderen verblijven langer dan zes maanden in een crisiscentrum? Vindt er structureel overleg plaats met staatssecretaris Lalieux over gezinnen die op de wachtlijst voor een sociale woning staan?

1189 **Mevrouw Celia Groothedde (Groen).**- We worden inderdaad met een acute en gefabriceerde crisis geconfronteerd, eerst en vooral door de financiële uitdaging die de federale regering ons voor de voeten werpt door opvangplaatsen af te bouwen en te doen alsof het aantal asielaanvragen afneemt. Eerder werd ook al de armoedebestrijding op initiatief van dezelfde federale minister teruggedroefd.

Mme Celia Groothedde (Groen) (en néerlandais).- La crise actuelle est due aux décisions du gouvernement fédéral, qui réduit les places d'accueil, prétend que le nombre de demandes d'asile diminue et a introduit une réforme du droit au chômage de manière brutale.

Ces décisions ont des répercussions dramatiques sur Bruxelles. Les associations signalent chaque semaine que des enfants se retrouvent à la rue. À Anderlecht apparaissent des campements de tentes, les personnes qui perdent leurs allocations de chômage ne pouvant plus payer un toit. En outre, dans le cadre de la lutte contre le trafic de drogue, des perquisitions ont lieu dans des squats où vivent également des enfants.

Je kunt voor of tegen de stopzetting van de levenslange werkloosheidsuitkering zijn, maar de driestheid waarmee de federale regering te werk is gegaan, is voor Brussel niet minder dan een drama. Het middenveld, zoals Belrefugees en New Samusocial, melden wekelijks dat er kinderen op straat belanden. Bovendien lijkt het wel alsof volwassenen geen mensen zijn: denk maar aan de alleenstaande mannen die al een hele tijd geen opvang meer krijgen.

Quel est votre avis sur cette situation préoccupante ?

In Anderlecht zien we tentenkampen ontstaan doordat mensen die hun werkloosheidsuitkering verliezen, zich geen dak boven het hoofd meer kunnen permitteren. Vorige vrijdag nog werd ik opgebeld door een alleenstaande Letse vader met kinderen van drie en zes jaar oud, die op straat stonden. Vroeger vond ik altijd nog wel ergens een plek in de opvang, maar ditmaal zijn ze in de studio van een vriendelijke Facebookvriend terechtgekomen. De situatie is onhoudbaar.

In de strijd tegen de drugshandel zijn er nu invallen in kraakpanden, maar daar verblijven ook kinderen. Ook daar maak ik me grote zorgen over. Hoe ziet u dat?

1191 Ik ben geen lid van uw partij, maar ik begrijp de heisa over uw optreden in de pers niet. Ik zag in dat interview geen enkele leugen en vooral veel feiten. Zelf beschreef ik de manier waarop federaal minister Van Bossuyt beleid voert onlangs als "creatief rekenen". Als het even kan, komt ze wekelijks in de pers met stemmingmakerij buiten de onderhandelingen om. Ik stel mij daar ernstige vragen bij. Als een Brussels collegelid eenmaal wat zegt, begaat hij een doodzonde, terwijl een federale minister die dagelijks op sociale media opschept over hoeveel beter ze het doet, helemaal oké is. Ondertussen struikelt de Brusselaar op straat letterlijk over de mensen die zij als afval behandelt.

Wat doet u om de verenigingen overeind te houden? Ze doen hun uiterste best, maar ze staan op het punt om te bezwijken.

Hoe gaat u met deze uitgelokte, maar reële en financiële crisis om?

(Mevrouw Celia Groothedde, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op)

1195 **De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College (in het Frans).** - Ik wil even toelichting geven bij de investeringen bovenop de ter beschikking gestelde infrastructuur. Voor 2026 gaat het om 120 miljoen euro, waarvan 40 miljoen euro via de Brussels Deal. Dat is ontoereikend.

Richtplannen zijn een goede zaak, op voorwaarde dat ze worden omgezet in operationele en budgettaire plannen. Dat is niet gebeurd en het richtplan zelf is nooit democratisch goedgekeurd. Daarom wil ik het in overleg met alle betrokken partijen herwerken.

Ik erken overigens dat het aangekondigde traject en tijdschema niet konden worden nageleefd.

(verder in het Nederlands)

1197 Ik heb die timing niet gehaald, mijnheer Dalle, daar ben ik transparant over. Ik ga u echter even transparant zeggen wat we wel hebben gedaan.

1199 (verder in het Frans)

Selon moi, la ministre fédérale Van Bossuyt mène une politique de « calcul créatif ». Chaque semaine, dans la presse, elle tient des propos démagogiques en marge des négociations. Elle n'a par ailleurs aucun respect pour les sans-abri. Cela m'interpelle nettement plus que vos déclarations dans la presse.

Que faites-vous pour maintenir à flot les associations, qui n'en peuvent plus ? Comment gérez-vous cette crise financière certes provoquée, mais bien réelle ?

(Mme Celia Groothedde, présidente, reprend place au fauteuil présidentiel)

M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni. - Outre apporter une réponse aux questions de nature administrative, je souhaite vous transmettre quelques messages d'ordre politique. Cela étant, à entendre les différentes questions qui ont été posées, je pense que vous êtes déjà parfaitement au courant des aspects administratifs.

Toutefois, un point mérite d'être clarifié : celui du budget spécifique investi, en dehors de l'infrastructure mise à la disposition du secteur. Pour 2026, ce budget s'élève à quelque 120 millions d'euros, dont 40 millions proviennent du Brussels Deal. Nous savons tous que ce montant n'est pas adéquat.

J'ai déjà partagé avec vous le constat que les plans directeurs sont une bonne chose, à condition qu'ils soient traduits en plans opérationnels et budgétaires. Or, cette transposition n'a jamais eu lieu et le plan directeur lui-même n'a même jamais reçu une validation démocratique en bonne et due forme. C'est pour cette raison que j'ai décidé de le reprendre en main, avec l'intention de le refondre, en concertation avec l'ensemble des acteurs concernés.

Je reconnais par ailleurs que la trajectoire et le calendrier annoncés n'ont pu être respectés.

(poursuivant en néerlandais)

Dans un souci de transparence, je tiens néanmoins à vous expliquer ce qui a été fait.

(poursuivant en français)

Voor het eerst hebben burgemeesters zich er duidelijk en openlijk toe verbonden om de doelstellingen voor de bestrijding van dakloosheid en de migratiecrisis te halen. Daarnaast riep ik de sector samen om zowel een goede coördinatie als trajecten voor een duidelijke taakverdeling op te zetten. Voor het eerst werkten gemeenten, gewest, GGC en verenigingen samen aan een plan waarin iedereen zich kan vinden.

Nous avons obtenu, pour la première fois, que des bourgmestres bruxellois s'engagent fermement et publiquement à atteindre nos objectifs en matière de lutte contre le sans-abrisme et la crise migratoire.

Nous avons aussi réussi à réunir le secteur, pour développer non seulement un mécanisme de coordination digne de ce nom, mais aussi des trajectoires répartissant les rôles pour un dispositif plus efficace.

Nous avons pu rassembler tous les acteurs, y compris de la prévention ou de la sanction, comme M. Moinil. Pour la première fois, les pouvoirs locaux, le niveau régional et la Cocom, ainsi que les gens du terrain ont, pendant des mois, travaillé de façon coordonnée pour discuter et développer un plan convaincant pour tous les acteurs concernés, y compris l'État fédéral.

¹²⁰¹ *(verder in het Nederlands)*

(poursuivant en néerlandais)

De federale overheid heeft mij in de loop van de onderhandelingen meermaals huiswerk gegeven. Een van mijn opdrachten was om te identificeren wat voor mensen er in de Brusselse noodopvang verblijven. Bij het opvragen van de cijfers stelde ik vast dat slechts 10% van de populatie identificeerbaar was. We zijn dus aan de slag gegaan, zoals dat hoort als je huiswerk krijgt, en hebben die mensen geïdentificeerd.

Lors des négociations, l'État fédéral m'a chargé d'identifier le public hébergé dans les centres d'accueil d'urgence bruxellois. En août dernier, 32 % des personnes hébergées avaient introduit une demande d'asile, en cours d'examen ; 23 % étaient illégales ; 30 % avaient un statut de séjour ; 2 % étaient des mineurs étrangers non accompagnés ; et près de 13 % avaient un statut administratif inconnu. Plus de la moitié relevaient donc de la compétence exclusive du gouvernement fédéral. Sa collaboration est dès lors indispensable.

Van alle mensen die in augustus in de crisisopvang verbleven, had 32% een verzoek om internationale bescherming ingediend. Dat zijn dus asielzoekers met een lopende asielaanvraag. 23% van de bewoners was illegaal en 30,2% had een verblijfsstatuut. Niet-begeleide minderjarigen maakten 2% van de bewoners uit. Van 12,6% was het administratieve statuut ongekend. Zodra het gekend is, zullen we de gegevens bijwerken. Het lijkt me echter logisch om die 12,6% pro rata te verdelen over de andere groepen.

Van de noodopvangbewoners die we definitief konden identificeren, valt 55% dus onder de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid. Wanneer ik spreek over samenwerking en de activering van alle betrokkenen, doel ik ook op de noodzakelijke samenwerking met de federale overheid.

Nous avons travaillé pendant des mois sur ce dossier.

¹²⁰³ We hebben maanden keihard aan het dossier gewerkt. Ik heb om die reden zelfs geen vakantie genomen.

La loi m'impose de présenter au Parlement, avant le 31 octobre prochain, un budget qui traduise le plan directeur. Nous devons donc convenir de calendriers avec les différents niveaux de pouvoir.

U werpt op dat een interview niet verstandig is op een moment dat de onderhandelingen nog lopen. Onderhandelingen en samenwerking vergen echter wederzijds respect en verlopen volgens een bepaalde procedure. Het parlement verwacht met recht dat ik conform de wet voor 31 oktober een begroting neerleg die een vertaling is van het masterplan. Daarom moeten er ook tijdschema's worden afgesproken met de verschillende beleidsniveaus.

À quelques semaines des conclaves budgétaires fédéral et bruxellois, les négociations, pourtant entamées en avril, n'ont toujours pas abouti. Il semble que l'une des parties ne soit pas disposée à un accord.

We zijn in april gestart met de onderhandelingen, maar een week voor het Brusselse begrotingsconclaaf en drie weken voor het federale begrotingsconclaaf zijn die onderhandelingen nog

steeds niet afgerond. Ik kan dus alleen maar vaststellen dat één van de twee partijen niet bereid is om tot een akkoord te komen. It takes two to tango.

Bovendien is het zorgwekkend dat de federale overheid tijdens de onderhandelingen eenzijdig besliste om 300 plaatsen te sluiten, daar vervolgens nog eens 700 aan toevoegde, om ten slotte aan te kondigen dat ook de laatste 1.000 plaatsen nog voor het einde van het jaar zouden verdwijnen. Bovendien opperde ze dat de tegenpartij niet verontwaardigd moest reageren.

Ik heb uw vertrouwen gekregen bij mijn aanstelling als collegelid. Mijn opdracht is om de belangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in mijn bevoegdheidsdomeinen te verdedigen.

1205 Maandenlang ben ik door elke hoepel gesprongen die mij werd voorgehouden. De sector heeft duiding gegeven bij de cijfers, het aantal plaatsen becijferd, zijn werking geoptimaliseerd, een transformatietraject tussen crisisopvang en begeleide vrijwillige en onvrijwillige terugkeer gedefinieerd, de zorgnoden in kaart gebracht enzovoort. Ik heb een gedetailleerd plan opgesteld.

Zeven dagen voor het begrotingsconclaaf, waar ik geacht word een definitieve begroting in te dienen, zodat ik ze tijdig aan het parlement kan voorleggen, kan ik evenwel niet anders dan concluderen dat de wil niet aanwezig is. Het is mijn plicht om de bevolking daarover te informeren.

Ik ben het er helemaal mee eens dat we onze verbintenissen moeten proberen na te komen. Dit is evenwel een problematiek die al veel te lang wordt vooruitgeschoven. 55% van de mensen in de crisisopvang vallen onder de bevoegdheid van de federale overheid.

We geven momenteel 120 miljoen euro uit aan noodopvang en 40 miljoen daarvan is in feite ten laste van de federale overheid. Bovendien stellen we talloze gebouwen gratis ter beschikking. U hoeft de regel van drie maar toe te passen om te beseffen wie van de partners rond de tafel zijn verantwoordelijkheid niet neemt.

Ik zal de federale overheid op haar verplichtingen blijven wijzen en tegelijkertijd onverdroten mijn best blijven doen om deze onaanvaardbare situatie, die destabiliserend is voor het gewest, op te lossen, bij voorkeur met loyale partners.

1209 **De heer Jan Busselen (PVDA).** - Het is duidelijk dat de federale overheid haar verantwoordelijkheid niet neemt. Het lijkt een bewuste strategie om Brussel te laten verrotten. Wie in de stad rondloopt, ziet dat de armoede toeneemt doordat de federale overheid ook op dat vlak haar verantwoordelijkheid niet neemt.

Het is niet de eerste keer dat we die vaststelling doen, maar de situatie blijft wel negatieve gevolgen hebben voor alle Brusselaars. Niet alleen de personen van wie de mensenrechten worden geschonden, maar ook de mensen die hier dagelijks

Par ailleurs, au cours des négociations, le gouvernement fédéral a décidé, de manière surprenante, de supprimer toutes les places d'accueil, tout en critiquant l'indignation de l'autre partie.

Ma mission consiste à défendre les intérêts de la Région de Bruxelles-Capitale.

Au fil des mois, j'ai franchi les différents obstacles et élaboré un plan sur la base des données communiquées par le secteur. À sept jours du conclave budgétaire, force est de constater que la volonté fait défaut.

Nous devons respecter nos engagements, mais les chiffres montrent clairement qu'une des parties autour de la table n'assume pas ses responsabilités.

Je continuerai dès lors de rappeler à l'État fédéral ses obligations, tout en faisant de mon mieux pour résoudre cette situation inacceptable qui déstabilise notre Région.

M. Jan Busselen (PVDA) (en néerlandais). - *Le gouvernement fédéral n'assume manifestement pas ses responsabilités. Tout porte à croire qu'il cherche à laisser Bruxelles s'enfoncer dans la pauvreté.*

Vous portez néanmoins aussi une part de responsabilité : vous deviez élaborer un plan directeur, mais vous n'avez pas respecté votre date butoir. Elle était ambitieuse, mais vous devez veiller à pouvoir tenir vos promesses si vous ne voulez pas faire l'objet des mêmes critiques que votre prédécesseur.

komen werken, zij die hier leven en de kinderen die hier opgroeien, lijden eronder.

De federale overheid neemt haar verantwoordelijkheid niet, maar ook u draagt een deel van de verantwoordelijkheid. U zou namelijk een masterplan opstellen. Uw streefdatum, die ik zeer ambitieus vond, hebt u niet gehaald. Dat is niet zo verwonderlijk, maar u moet dan wel opletten met wat u zegt. Als u beloftes doet die u niet kunt waarmaken, zult u uiteindelijk hetzelfde beleid voeren als uw voorganger, naar wie u vaak verwijst. U erfde een bepaalde situatie en als u niet oplet, zal uw opvolger over u hetzelfde zeggen, want u zet het oplapwerk gewoon voort.

(Opmerkingen van de heer De Smedt, lid van het Verenigd College)

Ik ben bereid om u nog wat tijd te gunnen. U bent op 14 februari 2026 aangetreden als collegelid, terwijl het om een complexe problematiek gaat waarbij zeer veel spelers betrokken zijn. De tijd staat echter niet stil en de situatie wordt ondertussen alsmaar nijpender en de crisis groter. Ik reken er dan ook op dat u de dakloosheid in Brussel wel degelijk zult uitroeien.

Ik vraag mij af wanneer u met een masterplan voor de dag zult komen.

1215 **Mevrouw Stéphanie Lange (Les Engagés)** *(in het Frans).*- Ik kreeg geen antwoord op al mijn vragen.

Het masterplan waarover u momenteel onderhandelt is inderdaad essentieel. Ik hoop dat u ons binnenkort concrete resultaten kunt voorleggen, zodat we een structurele oplossing kunnen bieden.

1217 **De heer Gilles Verstraeten (N-VA).**- Daarnet heeft de voorzitter iets belangrijks gezegd, namelijk dat dit een acute crisis is. Daar ben ik het niet mee eens. Deze crisis is van chronische aard. De Brusselse problemen zijn al jarenlang aan het exploderen, al zolang ik in de Brusselse instellingen rondloop. De situatie verergert exponentieel, jaar na jaar.

De situatie is dus niet het resultaat van het beleid van de huidige federale regering, noch van het Brusselse Verenigd College dat nog maar net in het zadel zit, maar wel van een aantal keuzes die in het verleden gemaakt zijn. Zowel op Brussels als op federaal niveau liet men zich leiden door overtuigingsethiek. Men schermde met mooie morele principes, maar keek niet naar de resultaten op het terrein en naar wat er effectief werkte.

Zoals uzelf en ook de heer Dalle aanhaalden, is een terugkeerbeleid voor de mensen die illegaal op het grondgebied verblijven of die geen asiel zullen krijgen, de enige beschikbare structurele oplossing als we nog een steekhoudend migratiebeleid willen voeren in dit land. Dat heeft Brussel

(Remarques M. De Smedt, membre du Collège réuni)

Je suis disposé à vous accorder encore un peu de temps dès lors que vous n'êtes en fonction que depuis février 2026 et que la problématique du sans-abrisme est complexe. N'oubliez toutefois pas que la situation est de plus en plus critique.

Mme Stéphanie Lange (Les Engagés).- Même si les chiffres que vous me communiquez sont intéressants, je n'ai pas obtenu de réponse à toutes mes questions.

Effectivement, le plan directeur pour le secteur est un outil essentiel. J'entends que les négociations à cet égard sont toujours en cours entre les différents niveaux de pouvoir, et j'espère que vous serez bientôt en mesure de nous livrer des résultats concrets, car c'est ce que le secteur demande. Il est indispensable que nous puissions proposer aux sans-abri bruxellois une réponse structurelle au lieu de solutions d'urgence.

M. Gilles Verstraeten (N-VA) *(en néerlandais).*- Nous sommes confrontés à une crise chronique, qui s'aggrave d'année en année. Elle est le résultat d'une série de choix faits par le passé au nom de beaux principes moraux, tant à Bruxelles qu'au niveau fédéral.

Une politique de retour pour ceux qui sont en séjour illégal ou n'obtiendront pas l'asile est la seule solution structurelle possible. Bruxelles n'a jamais voulu l'admettre.

Le précédent gouvernement fédéral a semé le chaos dans le paysage migratoire et son successeur tente d'y remettre de l'ordre ; la liste d'attente a été réduite et, d'ici la fin de l'année, toutes les personnes ayant une demande d'asile en cours devraient être prises en charge par Fedasil plutôt que par l'accueil bruxellois des sans-abri.

Le gouvernement fédéral s'efforce, par ailleurs, de réduire le flux des personnes en séjour illégal et d'organiser davantage de retours, ce qui devrait réduire la pression sur Bruxelles. Il

in het verleden nooit willen inzien. Dat is wat ontbrak in de samenwerking tussen het federale migratiebeleid en de gewestelijke daklozenopvang. Daardoor bleven mensen in de noodopvang hangen zonder oplossing op lange termijn.

De vorige federale regering heeft totale chaos veroorzaakt in het migratielandschap. Dat is de erfenis die de huidige federale regering heeft gekregen en die ze probeert recht te zetten. Enorm veel mensen konden toen niet door Fedasil worden opgevangen. Die wachtlijst is teruggedrongen en de bedoeling is om ze tegen het einde van het jaar tot nul te herleiden. Dat wil zeggen dat iedereen die een lopende asielaanvraag heeft wel degelijk opnieuw door Fedasil zal worden opgevangen en niet door de Brusselse daklozenopvang. De federale regering werkt eraan om die druk weg te nemen.

Ze werkt eveneens aan minder instroom van mensen die hier illegaal verblijven en meer uitstroom door terugkeertrajecten. Ook dat zou de druk op Brussel moeten verminderen. Er wordt gezocht naar een model om geen blanco cheque meer uit te schrijven zoals dat in het verleden het geval was, doordat er enkel plaatsen in de noodopvang werden gecreëerd.

U zegt zelf dat slechts 10% van het publiek kan worden geïdentificeerd. Dat is dweilen met de kraan open en dat willen we niet langer. Daarom bekijkt de federale regering welke samenwerking er kan worden opgezet en hoe ze Brussel mee kan financieren voor de expertise die hier beschikbaar is. Er zijn immers bepaalde zaken die Brussel beter kan dan gelijk welke andere instelling; dat zegt ook het kabinet van de federale minister.

De federale regering bekijkt ook wat ze kan doen als u meehelpt om mensen die hier illegaal verblijven in de terugkeertrajecten te krijgen.

U zei in uw interview dat gezinnen die een lopende asielaanvraag hebben, allemaal worden opgevangen.

1223 **De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.**- Dat is onjuist.

1223 **De heer Gilles Verstraeten (N-VA).**- Nochtans worden die cijfers bevestigd door de administratie bevoegd voor migratie en door de Europese instellingen. Blijkbaar is er dan toch een probleem met de uniformiteit van de metingen.

Mijnheer het collegelid, u legt de schuld bij de federale overheid, maar daar heb ik grote twijfels bij. U zegt dat de goede wil van beide kanten moet komen, maar ik vraag me soms af in welke mate de Brusselse overheid daadwerkelijk bereid is om naar een oplossing toe te werken.

De federale overheid zoekt naar een ander model, want de resultaten van het vorige model kennen we: een explosieve toename van het aantal daklozen en een volstrekt uitzichtloze

examine, en outre, comment collaborer et profiter de l'expertise présente à Bruxelles pour que nous arrêtons de tomber dans le puits sans fond de l'accueil d'urgence, dont seul 10 % du public a été identifié, selon vos propres dires.

Vous avez affirmé à la presse que toutes les familles ayant une demande d'asile en cours étaient prises en charge.

M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni (en néerlandais).- *C'est faux.*

M. Gilles Verstraeten (N-VA) (en néerlandais).- *C'est pourtant confirmé par l'administration compétente et par les institutions européennes.*

Vous rejetez la faute sur le gouvernement fédéral et pointez son manque de bonne volonté, mais je me demande dans quelle mesure les autorités bruxelloises sont disposées à trouver une solution.

Le gouvernement fédéral est à la recherche d'un nouveau modèle, car le précédent nous a mis dans une situation intenable. Il faut une autre approche, et c'est ensemble que vous devez trouver des solutions.

situatie die desondanks steeds meer geld kost en almaar verergert. Dat is onhoudbaar.

Er is een andere aanpak nodig. Dat zal niet zonder slag of stoot gaan, en er zullen heilige huisjes sneuvelen. Bovendien is het geld op, zowel op federaal als op gewestelijk niveau. Rijd u echter niet vast in verwijten over en weer, maar zoek samen naar oplossingen.

1231 **Mevrouw Cécile Jodogne (DéFI)** (in het Frans).- *De federale overheid heeft geen respect voor gerechtelijke uitspraken en toont zich niet bereid haar verantwoordelijkheden op te nemen. Het lijkt wel alsof ze Brussel wil beschuldigen van een situatie waarvoor ze zelf grotendeels verantwoordelijk is en die inderdaad al jaren duurt, mijnheer Verstraeten.*

Denk bijvoorbeeld aan het kraakpand in de Paleizenstraat in 2022, toen cd&v bevoegd was voor Asiel en Migratie: toen had de regering de situatie al niet onder controle. Of aan de crisis aan het Noordstation en het Maximiliaanpark onder staatssecretaris Francken in 2016. Daar heb ik zeer slechte herinneringen aan, door de moeilijke beslissingen die ik toen moest nemen.

1233 **De heer Benjamin Dalle (cd&v)**.- De deadline van 21 juli is niet gehaald. Twee maanden later verwijst u naar de slechte contacten met de federale regering voorafgaand aan het Brusselse begrotingsconclaaf. U kondigde die deadline echter aan op 12 mei, een moment waarop u uw begroting presenteerde. Dat is merkwaardig.

Op 16 juli, vijf dagen voor de deadline, werden er 1.000 plaatsen geschrapt. Er zijn 10.000 dak- en thuislozen. Ik betwijfel ten zeerste dat alleen de federale maatregel tot uitstel heeft geleid. De deadline van 21 juli is voorbij. Het is nu twee maanden later. Wanneer treedt het masterplan dan eindelijk in werking? Wat is de nieuwe deadline?

Ik moet u ook corrigeren over de bevoegheidsverdeling, want u zegt dat de federale overheid bevoegd is voor 55% van de betrokkenen, inclusief de mensen die u illegaal noemt. Ik heb het liever over mensen die hier onwettig verblijven. Wat u zegt, klopt niet. De OCMW's en de GGC zijn de enige overheidsinstanties die voor hen verantwoordelijk zijn.

Mme Cécile Jodogne (DéFI).- Pour ma part, je vous remercie pour vos réponses très claires.

Il n'y a aucun respect pour les décisions judiciaires et aucune volonté de l'État fédéral d'assumer ses responsabilités. C'est une défaillance criminelle humainement, socialement et juridiquement. Je ne peux m'empêcher d'y voir une volonté de déstabiliser Bruxelles, de salir son image et de l'accuser de ne pas gérer une situation dont l'État fédéral est en grande partie responsable, et ce - vous avez raison, Monsieur Verstraeten -, depuis des années et pas uniquement depuis le gouvernement actuel.

Il me suffit de me rappeler ce que j'ai vécu avec le « Palais des droits » en 2022. Le gouvernement précédent - au sein duquel le cd&v était chargé de l'Asile et de la Migration - était alors déjà incapable de gérer la situation. D'après une enquête réalisée auprès des 1.100 personnes résidant dans ce bâtiment, plus de 750 possédaient un titre de demandeur d'asile.

Je remonterai même en 2016, voire encore plus loin, sous Théo Francken, en évoquant la crise à la gare du Nord et au parc Maximilien. Il s'agit d'un très mauvais souvenir, où mes responsabilités m'ont amenée à prendre des décisions difficiles.

Ces exemples montrent bien que cette situation perdure depuis très longtemps, et il est inacceptable que l'État fédéral n'assume pas ses responsabilités.

M. Benjamin Dalle (cd&v) (en néerlandais).- *L'échéance du 21 juillet n'a pas été respectée, mais je doute que ce soit uniquement en raison des décisions fédérales. Quand le plan directeur entrera-t-il enfin en vigueur ?*

Par ailleurs, vous prétendez que l'État fédéral est compétent pour 55 % des sans-abri. C'est inexact car, outre la politique de la migration, ses compétences se limitent à l'entrée sur le territoire et à l'expulsion des personnes en séjour irrégulier, et ne concernent pas leur accueil. Les CPAS et la Cocom sont les seules instances publiques qui ont cette responsabilité.

Enfin, vous n'avez pas répondu à la question relative au projet de renvoyer de 1.000 à 5.000 personnes par an en collaboration avec le gouvernement fédéral.

De federale bevoegdheid beperkt zich tot de toegang tot en de verwijdering van het grondgebied. Een en ander kan weliswaar niet los van het federale migratiebeleid worden gezien, maar de federale regering is niet verantwoordelijk voor opvang.

U hebt ook niet geantwoord op de vraag hoe het zit met het zeer interessante plan om 1.000 tot 5.000 mensen per jaar terug te sturen in samenwerking met de federale overheid.

1235 **De heer Mohamed Ouriaghli (PS)** (in het Frans).- *U hebt duidelijk de omvang van het probleem begrepen en wilt er wat aan doen.*

Iedereen kan dakloos worden. Dat federaal minister Van Bossuyt daklozen marginaliseert, zal niet helpen om de verontrustende situatie in Brussel op te lossen. We moeten de betrokkenen duidelijke en duurzame vooruitzichten bieden, net als de verenigingen.

Het noodplan dat u aankondigt, is een goed begin, maar het zal niet volstaan en de 40 miljoen euro waarover u het heeft, is amper de helft van wat de sector nodig heeft. We moeten de federale regering dan ook op haar verantwoordelijkheid blijven wijzen.

(Mevrouw Latifa Aït Baala, oudste lid in jaren, treedt als voorzitter op)

1239 **Mevrouw Celia Groothedde (Groen)**.- U hebt inderdaad de nodige cijfers gegeven. Ik wil u of uw voorganger niet terechtwijzen, want ik heb de coronacrisis en de daaropvolgende asielcrisis gevolgd. Toen vonden er ook tellingen plaats, die uitwezen dat tot 80% van de personen in de noodopvang eigenlijk onder de bevoegdheid van de federale regering viel, ondanks de enorme verhoging van het noodopvangbudget.

U hebt niet geantwoord op mijn vraag hoe u het middenveld overeind wilt houden. Bij elk protest laten de verenigingen nochtans weten dat ze het niet lang meer volhouden.

Daarnaast wilde ik graag weten hoe u omgaat met de problematiek van de kraakpanden. Zoals mevrouw Jodogne daarnet zei, komen we op een bepaald moment in een situatie terecht waarin dat soort plekken noodzakelijk wordt, net als opvang bij burgers thuis. Er is niets anders meer. Ondertussen

M. Mohamed Ouriaghli (PS).- J'entends que vous prenez la mesure de l'urgence du problème et que vous faites preuve de détermination à cet égard.

Je rejoins entièrement les propos de Mme Jodogne. Rappelons que n'importe qui peut se retrouver sans abri. Cette situation touche toutes les classes sociales, pas seulement les personnes sous protection internationale : il suffit d'un drame, par exemple familial, pour tout perdre et se retrouver complètement marginalisé.

La marginalisation de ces personnes opérée par la ministre fédérale N-VA, Mme Van Bossuyt, ne mettra pas fin à la situation préoccupante que connaît la Région bruxelloise. Accueillir des personnes sans abri, c'est avant tout leur garantir des conditions dignes et humaines. Nous avons le devoir de donner des perspectives claires et pérennes aux personnes concernées ainsi qu'aux acteurs de terrain, qui ne cessent de tirer la sonnette d'alarme par rapport à l'urgence du problème.

Le plan d'urgence que vous annoncez est un bon début, mais il n'est pas la solution ultime permettant d'endiguer le problème. Les 40 millions d'euros que vous venez d'annoncer ne représentent que la moitié du budget dont le secteur a besoin pour accueillir dignement ces personnes.

Par conséquent, nous devons poursuivre les efforts pour mettre le gouvernement fédéral face à ses responsabilités.

(Mme Latifa Aït Baala, doyenne d'âge, prend place au fauteuil présidentiel)

Mme Celia Groothedde (Groen) (en néerlandais).- *Sous votre prédécesseur, près de 80 % des personnes hébergées en accueil d'urgence relevaient déjà de la compétence de l'État fédéral, et ce, malgré la hausse du budget qui y était alloué.*

Vous n'avez pas répondu à ma question sur le soutien de la société civile.

Par ailleurs, comment gérez-vous la problématique des squats, qui deviennent tout aussi nécessaires que l'hébergement offert par des citoyens ?

Enfin, comment comptez-vous renforcer l'aide en rue, alors que les campements en rue accueillent également des citoyens européens ? La suppression de projets de prévention en rue pourrait aussi avoir des conséquences pour les

ontstaan er tentenkampen op straat. Dat heeft niet alleen met de asielcrisis te maken, want ook Europese en Belgische burgers verblijven er.

Hoe zult u de straathulp versterken? Ik vernam dat veertien projecten rond preventie op straat worden opgedoekt. Dat verontrust mij, want het kan ernstige gevolgen hebben, niet alleen voor de betrokken personen maar ook voor de Brusselaars. De verspreiding van besmettelijke ziekten kan bijvoorbeeld worden voorkomen door de verdeling van schone spuitjes.

(Mevrouw Celia Groothedde, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op)

1243 **De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.**- Ik wil graag nog enkele zaken verduidelijken.

Het woordenspel hier getuigt niet van veel begrip voor en inzicht in de omvang van het menselijke en maatschappelijke drama. In de maand augustus 2026 zijn alleen al bij Samusocial 648 mensen in familieverband, dus ook kinderen, geweigerd. Daarnaast was er ook geen plaats voor 396 alleenstaande vrouwen en 1.623 mannen.

1243 **De heer Gilles Verstraeten (N-VA).**- Waren dat allemaal asielzoekers?

1243 **De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.**- Bij mijn aantreden was slechts 10% van de personen geïdentificeerd, tegenover 88% nu, na een zware inspanning van de sector. Sommigen van u begrepen dat er vandaag slechts 10% van de personen is geïdentificeerd. Nee, het gaat dus om 88% en daar is in de context van de onderhandelingen ook over gecommuniceerd met de federale regering.

Dan zei iemand dat ik de timing pas heb aangekondigd na de opmaak van de begroting. We hebben het voor alle duidelijkheid over de begroting 2027, aangezien het over een plan voor de toekomst gaat. Mocht er in 2026 al actie worden ondernomen, dan kan daarmee rekening worden gehouden bij de begrotingsaanpassing. Die aanpassing moet in elk geval voor eind volgende week gebeuren, want dan start het begrotingsconclaaf, opdat de voorstellen op 31 oktober naar het parlement kunnen.

1251 Tot mijn verbazing zijn alle betrokken partijen het erover eens dat gedwongen terugkeer nodig is. Ik begrijp dan ook niet waarom daar in het verleden geen akkoord over is gevonden.

Het masterplan is er en ik wacht op de goedkeuring van alle partners om het wereldkundig te maken. In het plan stellen we voor om volgend jaar duizend gedwongen terugkeertrajekten te starten en later op te schalen naar vijfduizend. We hebben berekend hoeveel zo iets kost en wie erbij moet worden betrokken.

De federale overheid, die bevoegd is voor de materie, reageerde met de vraag om het aantal tot honderd te beperken, maar dat

Bruxellois, notamment concernant la propagation de maladies contagieuses.

(Mme Celia Groothedde, présidente, reprend place au fauteuil présidentiel)

M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni (en néerlandais).- Je note que certains d'entre vous n'ont pas conscience de l'ampleur du drame humain et social. Au mois d'août 2026, par exemple, le Samusocial a dû refuser plus de 2.000 personnes.

M. Gilles Verstraeten (N-VA) (en néerlandais).- S'agissait-il uniquement de demandeurs d'asile ?

M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni (en néerlandais).- Contrairement à ce que certains d'entre vous ont cru comprendre, 88 % des personnes ont été identifiées et non 10 %.

Par ailleurs, concernant la communication du calendrier, nous parlons du budget 2027, puisqu'il s'agit d'un plan pour l'avenir. Si des mesures devaient être prises dès 2026, nous pourrions en tenir compte lors de l'ajustement budgétaire. Celui-ci doit en tout cas avoir lieu avant la fin de la semaine prochaine, moment où débutera le conclave budgétaire.

Le plan directeur est prêt et j'attends l'approbation de tous les partenaires pour le rendre public. Nous proposons de lancer 1.000 procédures de retour forcé l'année prochaine et de passer à 5.000 par la suite.

Le gouvernement fédéral a réagi en demandant de limiter ce nombre à 100, mais cela n'est pas possible au regard des 60.000 personnes sans titre de séjour se trouvant sur le territoire.

kan niet. Als 60.000 mensen zonder verblijfspapieren zich op het grondgebied bevinden, dan kun je je niet beperken tot honderd, dan moet je opschalen naar duizend en later naar vijfduizend.

1253 **Mevrouw Celia Groothedde (Groen).**- Ik wil graag nog even in eigen naam reageren vanaf de voorzittersstoel.

Helaas heb ik opnieuw geen antwoord gekregen op mijn vragen. Ook de heer Dalle meldt dat zijn vragen niet beantwoord zijn. Ik stel dus voor dat we ze nog eens kort herhalen.

1253 **De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.**- Mijnheer Dalle, uw vraag ging over de duizend tot vijfduizend terugkeerplaatsen en waarom ik de deadline voor de begroting 2026 niet heb gehaald. Ik heb daar toch op geantwoord?

1253 **De heer Benjamin Dalle (cd&v).**- Ik vroeg u ook wat de nieuwe deadline is.

Daarnaast had ik met betrekking tot de terugkeerplaatsen graag geweten in welke maatregelen het plan precies voorziet en of het Verenigd College daarover een beslissing heeft genomen.

1253 **Mevrouw Celia Groothedde (Groen).**- Ik zal ook mijn vragen even herhalen. Op welke manier wordt de middenveldorganisaties de komende maanden rechtgehouden? Hoe gaat u om met de kraakpanden en andere officieuze opvangplaatsen, alsook met de invallen, die dramatisch zijn voor de gezinnen? Hoe zit het met de veertien projecten van het preventieplan, die weliswaar onder safe.brussels vallen, maar waar veel mensen op straat baat bij kunnen hebben?

1261 **De heer Sven Gatz (Anders.).**- Ik wil graag een motie inroepen om het woord te nemen. Misschien zal men mij verwijten dat ik een collegelid van mijn partij uit de wind tracht te zetten, maar toch wil ik erop wijzen dat het wel vaker voorkomt dat niet alle vragen worden beantwoord. De vragen mogen zeker worden herhaald, maar als een collegelid ze na een of twee herhalingen niet heeft beantwoord, dan moet u zich afvragen of u geen andere parlementaire hefboomen kunt aanwenden. In geen enkel parlementair debat wordt op alle vragen geantwoord, zelfs niet als die vragen pertinent zijn.

1261 **Mevrouw de voorzitter.**- We nemen uw opmerking zeker niet slecht op, mijnheer Gatz. Het collegelid is trouwens doorgaans bereid om bijkomende vragen te beantwoorden. De commissieleden hebben het laatste woord, en dat is goed. Het staat hun vrij om het collegelid te vragen om op de vragen te antwoorden.

1261 **De heer Jan Busselen (PVDA).**- Mijnheer het collegelid, u hebt inderdaad geantwoord op een aantal vragen. Ik zal mij dus beperken tot twee vragen die het meest dringend zijn.

Een aantal noodplaatsen is tijdelijk van aard. Zo zouden de plaatsen die minister Matz eind september heeft gecreëerd reeds sluiten. Wat zal er nadien gebeuren? Komt er een permanente opvangcapaciteit voor die plaatsen? Welke

Mme Celia Groothedde (Groen) (en néerlandais).- Je souhaite intervenir en mon nom depuis le fauteuil du président.

Comme M. Dalle, je n'ai reçu aucune réponse à mes questions.

M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni (en néerlandais).- Monsieur Dalle, n'ai-je pas répondu à votre question ?

M. Benjamin Dalle (cd&v) (en néerlandais).- Je vous demandais également quelle était la nouvelle date butoir.

Mme Celia Groothedde (Groen) (en néerlandais).- Je répète également mes questions. Comment comptez-vous soutenir les organisations de la société civile et gérer les squats et autres lieux d'accueil informels ? Qu'en est-il des quatorze projets du plan de prévention ?

M. Sven Gatz (Anders.) (en néerlandais).- Je ne veux pas protéger un membre de mon parti, mais il arrive souvent que toutes les questions posées n'obtiennent pas de réponse, même si elles sont pertinentes. D'autres leviers parlementaires peuvent être activés.

Mme la présidente.- Le membre du Collège est généralement disposé à répondre à des questions supplémentaires.

M. Jan Busselen (PVDA) (en néerlandais).- Je m'en tiendrai aux deux questions les plus urgentes. Que se passera-t-il après la fermeture des places dites temporaires ? Quelles mesures préventives sont prises pour éviter que des personnes ne se retrouvent à la rue ?

preventieve maatregelen worden genomen om te vermijden dat mensen op straat belanden?

1267 **De heer Gilles Verstraeten (N-VA).**- Ik heb een pertinente vraag, want ik denk dat er cijfers op een hoopje worden gegooid. Het collegelid zegt dat er gezinnen geweigerd zijn in de noodopvang. Waren dat allemaal mensen die een lopende asielaanvraag hadden? In dat geval moesten ze opgevangen worden in het opvangnetwerk van Fedasil. Volgens de cijfers van de federale administratie worden zulke gezinnen allemaal binnen de federale asielopvang opgevangen.

1273 **De heer Dirk De Smedt, lid van het Verenigd College.**- Het Verenigd College heeft het plan nog niet goedgekeurd. Ik heb daarover, zoals gezegd, een aantal maanden onderhandeld met de federale regering, omdat ik weet hoe het gaat met plannen die je laat goedkeuren zonder dat alle partners hun akkoord hebben gegeven. Daarom heb ik met alle betrokkenen en verscheidene beleidsverantwoordelijken hard gewerkt en onderhandeld, in een poging iedereen te overtuigen.

Er is dus wel degelijk een plan. Ik heb het plan zelf niet bij me, maar wel alle cijfers en het budgettaire kader errond. Het Verenigd College is niet te laat met het schrijven van het plan, want het is wel degelijk klaar. Het enige wat er nog ontbreekt, is het engagement van de federale regering. De nieuwe timing is wat mij betreft dan ook gisteren.

Ik heb vandaag toevallig een nieuwe ontmoeting met federaal minister Van Bossuyt. Ik hoop de komende uren vooruitgang te boeken, zodat ik het plan snel aan u kan voorleggen.

U vraagt hoe ik de verenigingen overeind wil houden. Ik zal eerlijk zijn: als je geconfronteerd wordt met beslissingen die ertoe leiden dat er in drie weken tijd achtereenvolgens 300 en 700 plaatsen verdwijnen, zijn dat uitdagingen waarover je je ernstig het hoofd breekt. Het gaat immers om personeel, omkadering en het gebruik van gebouwen. In dergelijke gevallen moet je enorm snel schakelen en beslissingen nemen. Ik tracht dat zo goed en zo creatief mogelijk te doen, maar u zult begrijpen dat we niet op enkele dagen tijd alle budgettaire en operationele gevolgen van zulke beslissingen kunnen verwerken.

Ik doe wat ik kan, maar ik moet jammer genoeg toegeven dat bepaalde opvangcentra, zoals WTC 4, inderdaad gesloten zullen worden. Het is onmogelijk geworden om het gebouw nog langer open te houden. De termijn is ietwat verschoven, maar in december zal het centrum onherroepelijk de deuren sluiten. Er zullen overigens nog meer centra moeten verdwijnen.

1275 Ik ben blij met de terechte erkenning van de expertise die in Brussel is opgebouwd. We moeten opletten dat ze niet verloren gaat, want ze dient de belangen van het hele land. Als het enige aanmeldingsloket voor migratie niet in Brussel maar in Gent zou worden geopend, dan geef ik u op een blaadje dat het probleem onmiddellijk verschuift naar Gent en omstreken. Het

M. Gilles Verstraeten (N-VA) (en néerlandais).- *Les familles qui se sont vu refuser l'accès à l'accueil d'urgence avaient-elles une demande d'asile en cours ? Selon l'administration fédérale, toutes les familles dans cette situation sont prises en charge par le système d'accueil fédéral.*

M. Dirk De Smedt, membre du Collège réuni (en néerlandais).- *Le Collège réuni n'a pas encore approuvé le plan, mais le projet existe bel et bien. La seule chose qui nous manque encore, c'est l'engagement du gouvernement fédéral. Je revois d'ailleurs aujourd'hui la ministre Van Bossuyt et espère pouvoir vous présenter un plan rapidement.*

Vous me demandez comment je compte maintenir les associations à flot. Je vais être honnête, les décisions qui entraînent les suppressions successives de 300 et de 700 places sont synonymes, pour nous, de défis de taille. Dans de telles situations, il faut pouvoir s'adapter rapidement et prendre des décisions. J'essaie de me montrer aussi créatif que possible, mais vous comprendrez que nous ne pouvons pas assimiler en quelques jours toutes les conséquences budgétaires et opérationnelles de telles décisions.

Je dois malheureusement admettre que plusieurs centres d'accueil - tels que le WTC 4 - vont effectivement fermer.

Nous devons veiller à ce que l'expertise acquise à Bruxelles ne se perde pas, car elle sert les intérêts de tout le pays. L'outil mis en place ici fonctionne particulièrement bien et doit être maintenu.

Monsieur Verstraeten, je me ferai un plaisir de vous fournir les chiffres détaillés. J'ai demandé à l'ensemble du secteur d'enregistrer quotidiennement qui se présente dans quel centre,

hier uitgewerkte instrument werkt bijzonder goed. We mogen het niet verliezen door kortzichtige begrotingsbeslissingen.

Mijnheer Verstraeten, ik zal u met veel plezier de gedetailleerde cijfers bezorgen. Mijn federale evenknie heeft ze al gekregen. Ik heb de afgelopen maanden de hele sector gevraagd om per dag te registreren wie zich in welk centrum aanmeldt, en in welke situatie die persoon verkeert. Die gegevens zijn niet alleen voor mij bestemd in het debat dat we vandaag voeren, maar moeten ons ook helpen in de toekomst. Er zijn procedures afgesproken met de spelers op het terrein, zodat we alle noden stelselmatig in kaart kunnen brengen. Bruss'help stuurt die gegevens iedere maand naar mij door zodat ik mijn opdracht naar behoren kan vervullen.

1277 **De heer Jan Busselen (PVDA).**- Ik heb moeite met het feit dat het collegelid zegt dat het plan klaar is om te worden uitgevoerd. Het enige concrete cijfer dat hij heeft gegeven, is dat we duizend tot vijfduizend mensen zullen terugsturen tegen 2029. Hoe wil hij dat doen? Door met terugkeerhubs te werken? Verschillende mensenrechtenorganisaties zijn nogal duidelijk over die hubs.

Het masterplan van Bruss'help begint met een eerder summiere passage over preventie en sluit af met de doelstelling om institutioneel geweld in te dammen. Het terugsturen van mensen naar plekken waar ze in nog grotere onveiligheid terecht komen lijkt me echter geen goede manier om institutioneel geweld in te dammen. We kregen niet de garantie dat het masterplan concreet werk zal maken van de vier aandachtspunten van Bruss'help.

Ik veronderstel dat het masterplan eerst nog afgetoetst wordt met de federale minister, maar daarna zouden wij het graag inkijken. Ik kijk er vol ongeduld naar uit.

1283 **De heer Gilles Verstraeten (N-VA).**- Ik heb wel degelijk het feit benadrukt dat vroeger slechts 10% van de opgevangen personen geïdentificeerd werd, wat tekenend is voor het beleid van het vorige Verenigd College, dat kan worden omschreven als dweilen met de kraan open. Het is goed dat die mensen nu duidelijk geïdentificeerd worden, zodat we op zijn minst weten wie er in onze daklozenopvang zit. Alleen zo kunnen we nadenken over waar we met die mensen naartoe kunnen en onze methode op een systematische, structurele manier toepassen. Dat vind ik een vooruitgang.

Het sluitstuk van een degelijk daklozenbeleid, gezien de context van de Brusselse problematiek en de grote impact van migratie daarop, zal de samenwerking met de federale overheid zijn. Dat zeg ik al jaren. Het verheugt me dat dat idee nu op zijn minst aanvaard is en dat u blijkbaar de hele sector ervan hebt overtuigd dat de terugkeer van mensen die illegaal op ons grondgebied verblijven een deel van de oplossing zal moeten zijn. Anders raken we nooit uit de ellende.

Volgens wat ik ervan begrepen heb, wil de federale regering daar ook absoluut aan meewerken. Ze wil daar haar verantwoordelijkheid in nemen en is ook bereid om te betalen

et des procédures ont été convenues avec les acteurs de terrain afin de pouvoir recenser systématiquement tous les besoins.

M. Jan Busselen (PVDA) (en néerlandais).- *Comment entendez-vous expulser de 1.000 à 5.000 personnes d'ici 2029 ? En développant des « hubs de retour » ?*

Renvoyer les personnes dans des centres où elles connaîtront une insécurité encore plus grande n'est-il pas contraire à un des quatre axes prioritaires définis par Bruss'help, à savoir la lutte contre la violence institutionnelle ? Quelles garanties avons-nous que le plan directeur respecte ces axes prioritaires ?

J'aimerais examiner le plan directeur dès qu'il aura été validé par la ministre fédérale.

M. Gilles Verstraeten (N-VA) (en néerlandais).- *La politique menée par le précédent Collège réuni n'était qu'un emplâtre sur une jambe de bois. Il convient d'appliquer une méthode de manière systématique et structurée.*

La clé de voûte d'une politique solide en matière de sans-abri sera la collaboration avec le gouvernement fédéral. Je me réjouis que cette idée soit désormais acceptée et que vous ayez apparemment convaincu l'ensemble du secteur que le retour des personnes séjournant illégalement sur notre territoire sera un élément de la solution. D'après ce que j'ai compris, le gouvernement fédéral est également disposé à financer le rôle que Bruxelles joue dans ce domaine.

L'objectif du gouvernement fédéral est, in fine, de réduire l'afflux de personnes en situation irrégulière et d'organiser davantage le départ des personnes séjournant illégalement sur notre territoire. Telle est l'ambition de la politique fédérale en la matière. Prétendre que le gouvernement fédéral ferait obstacle à la Région dans ce domaine est absurde.

voor de rol die Brussel daarin speelt. Er moet natuurlijk worden onderhandeld over de precieze voorwaarden.

Wat u zegt over de honderd terugkeertrajecten is niet wat ik begrepen heb van de federale collega's, maar daar zal ik verder geen uitspraken over doen. U moet daarover onderhandelen met de federale overheid. De doelstelling van de federale regering is uiteindelijk om minder instroom te hebben van mensen die in de illegaliteit belanden en meer uitstroom te organiseren van mensen die illegaal op ons grondgebied verblijven. Dat is de hele ambitie van het federale asiel- en migratiebeleid. Zeggen dat de federale overheid het gewest daarin zou tegenwerken, is manifest absurd.

De heer Benjamin Dalle (cd&v).- Als ik collega Verstraeten hoor spreken, denk ik dat er wel degelijk openheid is om een akkoord te bereiken, met name over de plaatsen voor terugkeertrajecten. De ambitie van duizend terugkeerplaatsen per jaar en vijfduizend op termijn, lijkt mij zeer goed. Het is inderdaad aan de federale overheid om daar een deel van te financieren.

Tegelijk blijft het uw verantwoordelijkheid, mijnheer het collegelid, om een breder masterplan op te stellen rond dak- en thuisloosheid, waar de federale overheid overigens geen zeggenschap over heeft. We spreken nu van 10.000 dak- en thuislozen. Als de laatste cijfers over een paar weken worden gepubliceerd, zullen het er waarschijnlijk een pak meer zijn. U hebt gezegd dat u zo snel mogelijk werk wilt maken van het masterplan, wat ik ten zeerste aanmoedig. Ik kijk er reikhalzend naar uit het te lezen.

- De incidenten zijn gesloten.

M. Benjamin Dalle (cd&v) (en néerlandais).- *M. Verstraeten semble indiquer une certaine ouverture de la part du fédéral concernant les places destinées à encadrer les retours. Je salue d'ailleurs les ambitions en la matière, même si le financement incombe en partie à l'État fédéral.*

En revanche, il est de votre responsabilité d'élaborer un plan directeur dans la lutte contre le sans-abrisme, sans l'entremise du gouvernement fédéral. Vous avez dit vous y atteler rapidement. J'ai hâte d'en découvrir le résultat.

- *Les incidents sont clos.*